

**GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ODAKLI E-DERGİLERİN İNCELENMESİ VE
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI DERGİSİ.COM UYGULAMA ÖRNEĞİ**

(Yüksek Lisans Tezi)

Büşra ÇELİKÇİ

Kütahya - 2019

T.C.
KÜTAHYA DUMLUPINAR ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
Grafik Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

**GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ODAKLI
E-DERGİLERİN İNCELENMESİ VE
GORSELİLETİŞİMTASARIMİDERGİSİ.COM
UYGULAMA ÖRNEĞİ**

Danışman:
Prof. Dr. Levent MERCİN

Hazırlayan:
Büşra ÇELİKÇİ

Kütahya - 2019

Kabul ve Onay

Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Grafik Anabilim/Anasanat Dalında YÜKSEK LİSANS TEZİ ÇALIŞMA RAPORU olarak kabul edilmiştir.

Başkan.....

Prof. Dr. Levent MERCİN

(İmza)

Üye.....

Dr. Öğr. Üyesi Eren Evin KILIÇKAYA BOĞ

(İmza)

Üye.....

Prof. Dr. Ali TOMAK

(İmza)

Onay

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

İmza

Doç. Dr. Ayhan KAHRAMAN

Enstitü Müdürü

Bilimsel Etik Bildirimi

Yüksek Lisans tezi olarak hazırladığım “Görsel İletişim Tasarımı Odaklı E-Dergilerin İncelenmesi ve gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulama Örneği” adlı çalışmanın öneri aşamasından sonuçlandığı aşamaya kadar geçen süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle uyduğumu, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlak ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığımı, bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu beyan ederim.

...../...../2019

Büşra ÇELİKÇİ

Özgeçmiş

4 Kasım'da Karaman'da doğmuştur. 2013 yılında Dumlupınar Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Grafik Bölümü'nden mezun olmuştur. Aynı yıl Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Grafik Anabilim Dalında yüksek lisans eğitime başlamıştır. Yüksek Lisans eğitimi sırasında İngiltere'ye gitmiş ve Communication Design alanında master yapmıştır. Doktora eğitimine halen İngiltere'de devam etmektedir.

ÖZET

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ODAKLI E-DERGİLERİN İNCELENMESİ GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI DERGİSİ.COM UYGULAMA ÖRNEĞİ

ÇELİKÇİ, Büşra

Yüksek Lisans Tezi, Grafik Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Levent MERCİN

Haziran, 2019, 86 sayfa

Son yıllarda teknolojik gelişmeler sonucunda, bilginin sunulması, depolanması ve dağıtımında elektronik ortamın tercih edilmesinden dolayı, elektronik yayıncılık basılı yayının önüne geçmektedir. Elektronik dergiler, elektronik yayıncılığın en sık tercih edilen türlerinden biri olup, okurla görsel etkileşim içeren bir yayın biçimidir. E-dergiler genellikle basılı dergilerin elektronik ortama aktarılması gibi görülse de çoklu ortam özellikleri ile (internet, video, hareketli görüntü) farklı tasarım türlerine sahiptir. Tasarım açısından etkili bir e-dergi çoklu ortam özelliklerinin amacına uygun kullanılmalıdır. Yapılan bu araştırma ile elektronik dergilerin tasarım anlamında taşıdığı önemi ve web sitelerindeki erişilebilirliği vurgulanarak alternatif bir çalışma ile gösterilmiştir. Bu araştırmanın amacı, Görsel İletişim Tasarımı odaklı elektronik dergilerin görsel kimlik açısından incelenmesidir. Bu amaca uygun olarak genel tarama modellerinden faydalanılmıştır.

Araştırmanın birinci bölümünde dergi tasarımı ve elektronik dergi yayıncılığı, dergi türleri ve dergi tasarımında görsel kimlik kavramları ele alınmıştır.

Araştırmanın ikinci bölümünde Dünya’da ve Türkiye’deki görsel iletişim dergilerinin örneklerine yer verilerek, görsel kimlik tasarımı prensiplerine göre incelenmiştir.

Araştırmanın son bölümü ise; kurumsal kimlik tasarımına göre incelenen Görsel İletişim Tasarım Dergilerine alternatif olarak özgün gorseliletisimtasarimidergisi .com bir örneği tasarlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijital Yayıncılık, Grafik Tasarım, Etkileşimli-E-Kitap, Görsel İletişim.

ABSTRACT**AN INVESTIGATION OF VISUAL COMMUNICATION DESIGN E
MAGAZINES AND GORSELİLETİŞİMTASARIMİDERGİSİ.COM
APPLICATION SAMPLE****ÇELİKÇİ, Büşra****Master Thesis, Department Public of Graphics****Thesis Advisor: Prof. Dr. Levent MERCİN****June, 2019, 86 pages**

As a result of technological developments in recent years, electronic publishing has been prevented from publishing due to the concept of publishing, the presentation, storage and distribution of electronic media. Electronic journals are one of the most preferred types of electronic publishing, and are also a form of publication that involves visual interaction with readers. Although e-journals are often seen as the transfer of printed journals to electronic media, they have different design types with multimedia features (internet, video, motion picture). A design-efficient e-journal should be used for the purpose of multimedia features. In this study, the importance of electronic journals in terms of design and their accessibility in websites is emphasized and shown as an alternative study. The aim of this research is to examine the visual journals with the focus on Visual Communication Design. For this purpose, general screening models were used.

In the first part of the study, magazine design and electronic journal publishing, magazine types and visual identity concepts in magazine design are discussed.

In the second part of the research in the world and in Turkey by giving examples of places to visual communication magazine examined according to the principles of visual identity design.

The last part of the research is; As an alternative to the Visual Communication Design Journals which have been examined according to the corporate identity design, an original www.gorseliletisimtasarimidergisi.com has been designed.

Keywords: Digital Publishing, Graphic Design, Interactive-E-Book, Visual Communication.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
RESİMLER LİSTESİ.....	ix
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

DERGİ TASARIMI VE ELEKTRONİK DERGİ

1.1. DERGİ TASARIMI VE ELEKTRONİK DERGİ (E-DERGİLER)	4
1.1.1. Dergi Tasarım.....	4
1.1.2. Dergi Tasarımının Gelişim Süreci	11
1.2. DERGİ TÜRLERİ	17
1.3. ELEKTRONİK DERGİ YAYIMCILIĞI VE ELEKTRONİK DERGİ.....	19
1.3.1. Üretim Tekniklerine Göre Elektronik Dergi Biçimleri.....	20
1.3.1.1. Pdf Dergiler.....	21
1.3.2.2. Flash Dergiler.....	23
1.3.3.3. Html Dergiler	25
1.4. DERGİ TASARIMINDA GÖRSEL KİMLİK.....	27
1.4.1. Dergide Görsel Kimliği Oluşturan Unsurlar	28
1.4.1.1 Boyutlar (Format)	28
1.4.1.2. Kapak	29
1.4.1.3. Marka, Amblem, Logo.....	30
1.4.1.4. Sayfa Tasarımı	32

İKİNCİ BÖLÜM

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ODAKLI ELEKTRONİK DERGİLERİN İNCELENMESİ

2.1. GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI DERGİLERİNİN GÖRSEL KİMLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ.....	34
2.1.1. İdil Sanat Ve Dil Dergisi İncelenmesi	34
2.1.2. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat ve Tasarım Dergisi İncelenmesi.....	43
2.1.3. Journal of Interdisciplinary and Intercultural Art Dergi İncelenmesi.....	49
2.1.4 Journal Visual Art and Design Dergi İncelenmesi.....	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI (GİT) DERGİSİ ETKİLEŞİMLİ TASARIMI
VE UYGULAMASI

3.1. GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI (GİT) DERGİSİ ETKİLEŞİMLİ TASARIMI VE UYGULAMASI	62
3.1.1. Logo, Kapak Tasarımı.....	62
3.1.2. Boyut ve Sayfa Tasarımı.....	64
3.1.3. Web’ De Dolaşım - Etkileşim – İşlev	69
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	79
KAYNAKÇA	82
DİZİN	86

RESİMLER LİSTESİ

Sayfa

Resim 1.1: Vakayi-I Tıbbiye	5
Resim 1.2: Mümeyyiz (İlk Çocuk Dergisi),1869	6
Resim 1.3: Ortam Ve Devir Dergileri Kapak Görüntüleri	7
Resim 1.4: Doğan Kardeş Ve Gırgır Dergileri Kapak Görüntüleri	8
Resim 1.5: Nokta Ve Tempo Dergileri Kapak Görüntüleri	9
Resim 1.6: Milliyet Sanat Dergisi Yıllara Göre Kapak Görüntüleri	9
Resim 1.7: Grafik Sanatı Dergisi Kapak Görüntüsü	10
Resim 1.8: Grafik Tasarım Dergisi 2009/2015 Kapak Görüntüsü	11
Resim 1.9: Royal American Magazine (1774) Boston	13
Resim 1.10: Godey's Lady's Book Dergisi Sayfa Düzenlemesi	14
Resim 1.11: The Saturday Evening Post Dergisi' Nin Sayfa Görüntüsü (1856)	15
Resim 1.12: The Saturday Evening Post Dergisi' Nin Kapak Resimleri (1903)	16
Resim 1.13: The Yellow Book (1894) Dergi Kapağı Görüntüleri	17
Resim 1.14: Artists And Illustrators Dergisi'nin Pdf Ekran Görüntüsü	22
Resim 1.15: Artists And Illustrators Dergisi'nin İç Sayfa Görüntüsü	23
Resim 1.16: Art And Design Dergisi E-Dergi Görüntüsü	24
Resim 1.17: Atlas Dergisi E-Dergi Görüntüsü	25
Resim 1.18: Computer Arts E-Dergi Görüntüsü	26
Resim 1.19: Revolutionart International E-Dergi Görüntüsü	26
Resim 1.20: National Geographic Dergisi' Nin Logosu	30
Resim 1.21: National Geographic Dergisi' Nin Kapak Görüntüsü	31
Resim 2.1: İdil Sanat ve Dil Dergisi'nin Logosu	35
Resim 2.2: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımı Görüntüsü	36
Resim 2.3: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımları	37
Resim 2.4: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımları	37
Resim 2.5: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Sayfa Tasarımı	39
Resim 2.6: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Web Sitesi	41
Resim 2.7: İdil Sanat Dergisinin Web Site'de Erişilebilirliği	42
Resim 2.8: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarımdergisi'nin Logosu	43
Resim 2.9: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Kapak Görüntüsü	45
Resim 2.10: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Sayfa Görüntüsü	46

Resim 2.11: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği.....	48
Resim 2.12: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Web Sitesin'den Görüntüsü	49
Resim 2.13: JIIA Dergisi'nin Logosu	51
Resim 2.14: JIIA Dergisi'nin Kapak Görüntüsü	52
Resim 2.15: JIIA Dergisi'nin Sayfa Görüntüsü	53
Resim 2.16: JIIA Dergisi'nin Web Sitesi	54
Resim 2.17: JIIA Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği	55
Resim 2.18: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Logosu	56
Resim 2.19: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Kapak Görüntüsü	57
Resim 2.20: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin sayfa Görüntüsü	58
Resim 2.21: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Web Sitesi	59
Resim 2.22: Journal of Visual Art and Design Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği.....	60
Resim 3.1: gorseliletisimtasarimidergisi.com Logo Tasarımı Görüntüsü	62
Resim 3.2: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Logo Renk Seçimi Görüntüsü	63
Resim 3.3: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Kapak Tasarımı Görüntüsü	64
Resim 3.4: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Sayfa Tasarımı Görüntüsü	66
Resim 3.5: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Sayfa Tasarımı Görüntüsü	67
Resim 3.6: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Sayfa Tasarımı Görüntüsü	69
Resim 3.7: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site Görüntüsü	71
Resim 3.8: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Dolaşım Hakkımızda Bölümü Görüntüsü	72
Resim 3.9: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de İndeksler Bölümü Görüntüsü	72
Resim 3.10: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Yazım Kuralları Bölümü Görüntüsü	73
Resim 3.11: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Arşiv Bölümü Görüntüsü	73
Resim 3.12: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Dolaşım Görüntüsü	74
Resim 3.13: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Erişim Giriş Bölümü Görüntü 1	75

Resim 3.14: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Giriş Bölümü Görüntü 2	75
Resim 3.15: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 1	76
Resim 3.16: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 2	76
Resim 3.17: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 3	77
Resim 3.18: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Makale Yükleme Mail	78

TEZ METNİ

GİRİŞ

Araştırmanın Problemi

Teknolojik gelişmeler ve yenilikler sayesinde, insanlar her gün yeni bir kavramla karşılaşmakta ve bu kavramlar insanların hayatına yön vermektedir. İnternet bu kavramların başında yer alırken, internetin kullanıldığı her alanda bazı yenilenmeler ve değişimler kaçınılmaz olmuştur. Yayıncılıkta bu değişime ayak uyduran alanlarından biridir. İnternetin yaygın kullanılması ve getirdiği bir çok kolaylık yayıncılık sektörüne bambaşka bir bakış açısı kazandırmıştır. Bu kapsamda, basılı ürünlerin yerini digital yayıncılık alırken günümüzde elektronik yayıncılık adında yeni bir yayıncılık türü meydana gelmiştir. Dolayısıyla, yeniliklere ayak uydurma açısından iletişim ve bilgi aktarımını sağlamak amacıyla kullanılan kitap, dergi, gazete gibi geleneksel basılı yayınların tamamı yerini elektronik kitaplara, dergilere ve gazetelere bırakmıştır.

Son yıllarda, bu basılı yayınlar artık elektronik ortam için yeni içerikler oluşturmaktadır. Özellikle elektronik dergiler, akademisyenler için yenilikleri takip etme, araştırma ve yapılan çalışmaları yayınlama açısından oldukça tercih edilir bir hale gelmiştir. Birçok üniversite yıllık veya belli dönemlerde akademik çalışmaları elektronik dergi olarak internet üzerinden yayınlamaktadır. Yayımlanan bu dergiler, okuyuculara yeni bir iletişim ortamında erişim imkanı sunmaktadır.

Basılı yayınların elektronik yayıncılığa dönüşmesi sonucu görsel açıdan bazı problemleri de beraberinde getirmiştir. Elektronik dergi tasarımı grafik tasarımın ilkelerine göre tasarlanmalı ve kompozisyon oluşturulmalıdır. Bu kompozisyonu düzenlenmesi dergide görülmeyen fakat varlığını okuyucunun hissettiği sanatsal estetik kavramına göre tasarlanmalıdır. Derginin görsel kimliğini oluşturan etmenler boyut, kapak, logo/amblem, sayfa tasarımı gibi unsurlar görsel tasarım öğelerine göre, dengeli bir kompozisyon oluşturarak yerleştirilmelidir. Bu sayede iletilmek istenen mesajın vurgulanması ve çekiciliği artırılması hedef kitleye ulaşmada çok büyük bir kolaylık sağlamaktadır. Tüm bu görsel unsurlar dengeli bir biçimde kullanılmaz ve yerleştirilmezse okuyucu iletilmek istenen mesaj gecikir ve okuma zorluğu gerçekleşebilir. Bu durumu Alevli (2014:112), tasarım eleman ve ilkelerine göre hazırlanmayan kitap ve diğer materyallerin, okuyucuların estetik algılarına uygun tasarlanmazsa okuyucu üzerinde olumsuz bir etki yaratması olarak açıklamıştır.

Bu gerekçeler doğrultusunda, bu araştırmada Görsel İletişim Tasarımı Odaklı Elektronik Dergilerin, görsel kimlik tasarımı açısından incelenmesi problemleri tespit edilmeye çalışılmıştır. Problemlerin çözümüne yönelik örnek bir e-dergi uygulaması hazırlanmıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, görsel iletişim tasarımı odaklı elektronik dergilerin görsel kimlik açısından incelemek ve özgün olarak tasarlanmış bir elektronik dergi tasarımı ortaya koymaktır.

Araştırmanın nemi

Bu araştırma, görsel iletişim ürünü olan elektronik dergilerin tasarım ilkelerine göre irdelenmesi ve görsel estetik değerlere sahip dergilerin, bir grafik tasarımcının bakış açısıyla, görüntü kirliliğinden arındırılarak okuyucunun dikkatini çeken ve kolay ulaşılabilir olmasını sağlayan unsurları ele alarak sanatsal bir bakış açısı geliştirme açısından önem taşımaktadır.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmanın yöntemi genel tarama modelidir. Araştırmada görsel iletişim odaklı dergiler web sitelerine ulaşılarak, kurumsal kimlik tasarımı ilkeleri açısından değerlendirilerek bazı tespitlerde bulunulmuştur. Bu tespitler doğrultusunda, örnek bir elektronik dergi tasarımı uygulaması ve web erişimi hazırlanmıştır.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma görsel iletişim tasarımı odaklı dergilerin web sitelerine ulaşılarak ikisi yerli diğer ikisi yabancı elektronik dergilerin kurumsal kimlik ve web de erişilebilirlik aısınında irdelenerek sınırlandırılmıştır.

BİRİNCİ BÖLÜM

DERGİ TASARIMI VE ELEKTRONİK DERGİ

1.1. DERGİ TASARIMI VE ELEKTRONİK DERGİ (E-DERGİLER)

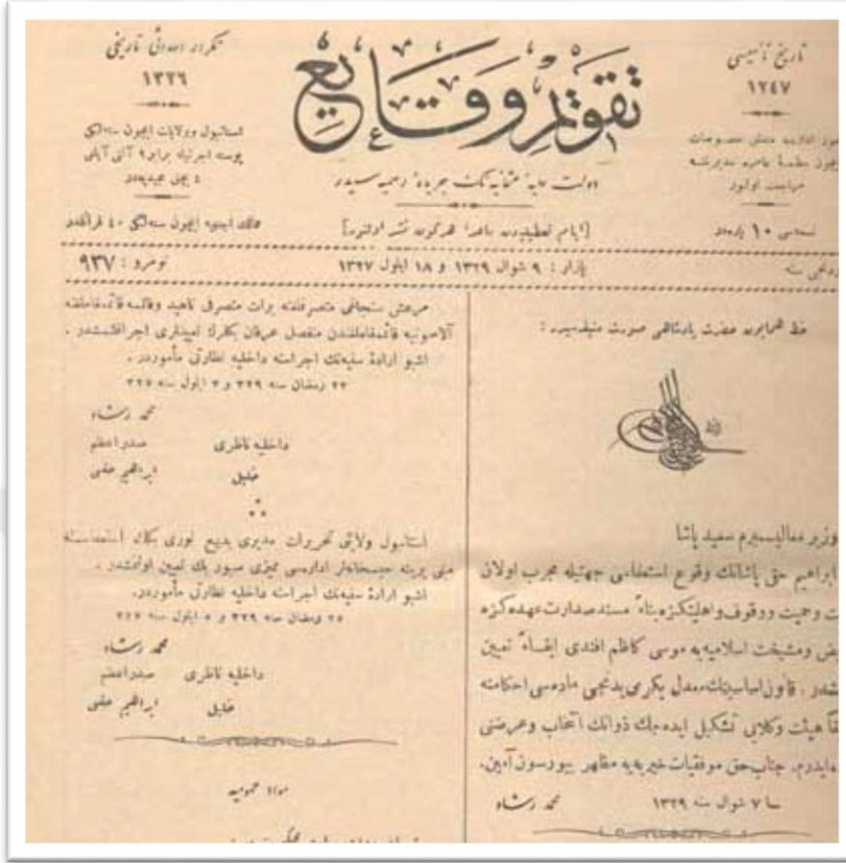
1.1.1. Dergi Tasarım

Dergi, Türk Dil Kurumu sözlüğünde belli tarihler aralığında çıkan edebiyat, siyaset, ekonomi ve teknik konuları baz alıp inceleyen “sürelî yayın”, “bülten” ya da “mecmua” olarak tanımlanmıştır. Bazen bir çok yazarın yazılarından oluşan haftalık, aylık, üç aylık, vb. belli aralıklarla çıkan “periyodik yayın” olarak da adlandırılmaktadır.

En eski dergi, Hamburg'un bir ilahiyatçı ve şairi olan Johann Rist tarafından başlatılan Alman Erbauliche Monats-Unterredungen (1663-68; Aylık Tartışmaları Düzenleme) gibi görünmektedir. Daha sonrasında bir grup sürelî yayınlar çıkmıştır: Journal des Sçavans (daha sonra Journal des Savants; 1665), yazar Denis de Sallo tarafından Fransa'da başlamıştır; İngiltere Kraliyet Cemiyetinin Felsefi İşlemleri (1665). Giornale de 'letterati ise (1668), İtalya'da bilim adamı ve rahip olan Francesco Nazzari tarafından yayınlanmıştır (Dikbaş, 2009:4).

1700'lü yılların sonları ülkemizdeki dergi yayıncılığının temelini oluşturmaktadır. İlk yabancı dildeki periyodik yayın Osmanlı İmparatorluğunda, 1795 yılında İstanbul'daki Fransız Büyükelçiliği tarafından yayımlanmıştır (Bulletin de Nouvelles). Türkçe dergiler ise yaklaşık 50 yıllık bir aradan sonra yayımlanmaya başlanmıştır. 22 farklı dilde toplam 2046 dergi ve gazete Cumhuriyet Dönemine kadar yayımlanmıştır (Karakaşlı, 2001:66-69).

Türk dergicilik tarihinin temelini Tazminat Dönemine dayandığını, Avrupa'daki gibi, ilk Türk dergilerinin de bilimsel derneklere yayın kolu olarak ortaya çıktığı vurgulanmıştır. Şimşek (2001:2) 1862 yılında Osmanlı İmparatorluğu'nda yayımlanan ilk derginin Mecmua-i Fünun dergisi olduğunu ve bu derginin kaydedildiğini ifade etmiştir. Dikbaş ise (2009:6) Tazminat Döneminde hazırlanan ve Vekayi-i Tıbbiye (1849) adı verilen ilk Osmanlı dergisinin iki bölümden oluştuğunu (sağlık, meslek) belirtmiştir. Sağlık bölümünde, hastalığa karşı halkı eğitirken, meslek bölümünde ise yeni ilaçlar ve yeni tıbbi malzemeler odaklı olduğunu belirtmiştir.

Resim 1.1: Vakayi-i Tıbbiye

Kaynak: <http://www.reitix.com>, 2019.

Dikbaş (2009:5) 1862'de Mecmua-i Fünun Cemiyet-i İlmiye-i Osmaniye tarafından yayımlanmaya başlayan bu dergi hayat bilimleri ve sosyal bilimlerle ilgilidir. Dergi bilim forumu niteliğinde ve bilim dilinin ortaya çıkmasına katkıda bulunmuştur. 1860'lı yılların dergileri; Mirac (1862), Mecmua-i İber-i İtibah (1862), Musıkî-i Osmani (1863), Mecmua-i İbretnüma (1865) ve en popülerleri olan Ceride-i Askeriye olmuştur (1864 - 1922). Bu dergi askeri araştırmalar, şema ve haritalar yayınlamıştır. 19. yüzyılın ikinci yarısında dergiler konuları seçmeye başlamış ve doğrudan hedef kitlelerine hitap etmişlerdir.

Bu dergilerin ardından 1869 yılında ilk çocuk dergisi olan "Mümeyyiz" yayımlanmıştır (Şimşek, 2001:5). Bayram (2005:3) çocuklar için hazırlanan ilk dergi olan Mümeyyiz'i aynı adla yayınlanmış gazetenin haftada bir olmak üzere Cuma günleri çıkarılan ekidi Dergi toplam 49 sayı çıkarılmıştır. Bunun dışında 17. sayının

çıkarıldığı hafta, yine 17 numara ile, özel bir sayı çıkarılmıştır (Miladî 6 Şubat 1870 Hicrî 17 Zilkade 1286). Amaç, toplumsal dayanışmanın sağlanmasıyla, fakir ve kimsesiz çocuklara yardımda bulunmaktır. Bu anlamda Tanzimat döneminde çıkarılan dergiler içerisinde en uzun süre yayında kalmayı başaran dergi olmuştur.

Resim 1.2: Mümeyyiz (İlk Çocuk Dergisi), 1869

Kaynak: <http://turkoloji.cu.edu.tr>, 2019.

Bu yıldan itibaren farklı konularda dergiler çocuk, mizah, bilimsel ve mesleki dergiler, edebiyat dergileri ve kadın dergileri yayım dönemi başlamıştır.

19. yüzyılın sonlarında “İnsanîyetin” denilen ilk kadın dergisi yayınlanmıştır. Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra bazı dergiler yayınlarına devam ediyor ve bazı yeni dergiler siyaset, çizgi roman, edebiyat ve diğer bazı kategorilerde ortaya çıkmıştır. 1950'lerde haber dergileri ortaya çıktı. İlk Türk haber dergisi 1957 ve 1967 yıllarında yayımlanan “Akis” olmuştur. Bu dergi Time Magazine'i model olarak almıştır. Bazı organizasyonların etkileri ve eğilimleri ile dergi endüstrisi 1960'lı yıllarda

artmıştır. Siyaset ve kamusal konularla ilgili olan Gırgır dergisi komedi kategorisinde en çok okuyucu sayısına sahip olmuştur (Dikbaşı, 2009:5). 1960 ve 1970 yıllarında ofset baskının etkisiyle renkli fotoğraf kullanımı ve dizgi makineleri kullanımı artmıştır. Gelişen teknoloji basın sektörüne de yansımış, kağıt çeşitliliği artmıştır. “Devir”, “Ortam”, “7 Gün”, “Yankı” gibi siyasal ve güncel dergiler bu dönemde basılan dergiler olmuştur.

Resim 1.3: Ortam ve Devir Dergileri Kapak Görüntüleri

Kaynak: <https://www.peramezat.com>, 2019.

Bu dönemin çocuk dergileri ise; “Milliyet Sanat” düşünce ve sanat, “Gırgır” mizah ve eğlence, “Doğan Kardeş” tir. 1980 yıllarından sonra siyasi konuları içermeyen “Mikrop”, “Erkekçe” ve “Kadınca” gibi dergiler ortaya çıkmıştır.

Resim 1.4: Doğan Kardeş ve Gırgır Dergileri Kapak Görüntüleri

Kaynak: <http://www.cizgidiyari.com>, 2019.

“Nokta” dergisi bu dönemlerde “Aktüel” -magazin ve siyasi nitelikte basın sektöründe yerini almıştır. Dergiler derlenip, çok çeşitli konuları ele alarak yayın yapmışlardır. Haberlerini kendileri üreten ve toplum tarafından da benimsenen Tempo, Aktüel, Yeni Gündem ve 2000’e doğru gibi dergiler yayınlanmıştır.

Resim 1.5: Nokta ve Tempo Dergileri Kapak Görüntüleri

Kaynak: <http://www.magazinsortie.com>, 2019.

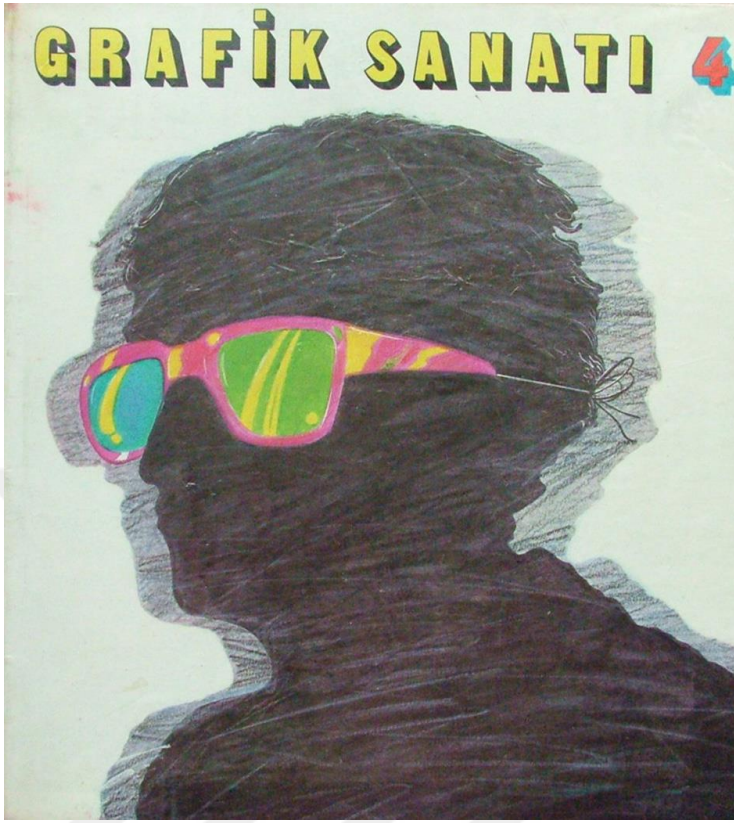
1972'den günümüze kadar yayımını sürdüren Milliyet Sanat dergisi sanat alanında yayımlanan dergiler arasında ilk olma özelliği taşımaktadır. Günümüzde de aylık olarak yayımlanmaktadır. Diğer önemli bir dergi çeşidi olan "Grafik Sanatı" 1985 ve 1989 yıllarında 12 sayı yayımlanmıştır. 1993'te dergi boyutunu değiştiren ve kare boyutta yayımlanan dergi, o dönemlere göre tasarımsal açıdan yenilikçi bir anlayışa sahip olmuştur.

Resim 1.6: Milliyet Sanat Dergisi Yıllara Göre Kapak Görüntüleri

Kaynak: <http://www.milliyetsanat.com/>, 2019.

Resim 1.7: Grafik Sanatı Dergisi Kapak Görüntüsü

Kaynak: <https://www.simurg.com.tr>, 2019.

2006 yılında yayımlanmaya başlayan “Grafik Sanatı” dergisi, teorik ve uygulamalarıyla alanı daha anlaşılır kılmak, ulusal ve uluslar arası gelişmeler, tasarım eğitimi ve alana özgü diğer pek çok konuda bilgilendirmek ve bu alanda Türkçe yeterli kaynak olmaması nedeniyle ortaya çıkmıştır. “Grafik Sanatı” dergisi ünlü tasarımcılarla röportaj, temel tasarım bilgisi, tasarım eleştirileri, illüstrasyon, tipografi, ambalaj, görsel kimlik gibi bir çok konuyu içermektedir. 2009 yılına kadar aylık olarak basılmaya devam eden “Grafik Sanatı” dergisi bu yıldan sonra iki aylık basılarak yayın hayatına devam etmiştir.

Resim 1.8: Grafik Tasarım Dergisi 2009/2015 Kapak Görüntüsü

Kaynak: <https://dmags.net/>

1.1.2. Dergi Tasarımının Gelişim Süreci

Geçmişten günümüze kadar bilginin kalıcı hale gelmesi ve daha paylaşımsal olması açısından çok büyük bir ihtiyaç haline gelmiştir. Konuşma dili zaman ve uzaklık engelini aşamayan, binlerce yıl insanların düşüncelerini yansıtmasında da yeterli olamamıştır. Bu nedenle, yüz yüze iletişim kurulamayan noktalarda insanların birbirine ulaşabilmesi ve kendini ifade edebilmesi açısından sözlerin kalıcı hale gelmesi oldukça önemli bir durum olmuştur. Bilgi aktarımı için ilk belgeler taşa aktarıldı. Bu durum sonraki süreçte kitapla devam etmiş ve zahmetli bir durum haline gelmiştir. Baskı tekniklerinin gelişmesi sayesinde, bilginin ve haberin insanlara ulaşmasını kolay hale gelmiştir.

İnsan yaşamının ayrılmaz bir parçası olan iletişim, insanların düşünceleri, ilişkileri ve davranışları ile tamamen doğru orantılıdır. Söz konusu iletişim olduğunda akla ilk olarak insanlarla kurulan sözlü iletişim gelmektedir. İletişim kurmanın en önemli unsuru iletişim kanallarıdır ve kitleye direkt bir iletişim sağlanır. Bu kanallar kitleye iletişim için oluşturulan kodlarla iletiyi görüntü, resim ve ses gibi araçlarla taşımaktadır. Bu nedenle dergi kitle iletişim araçları arasında önemli bir kavramdır.

Dergi tasarımının tarihi kitap görüntüsünden ve gazete biçiminden farklı, bambaşka bir yazı-resim bütünlüğü oluşturma ve geliştirme içinde geçmiştir. Dergilerin tüketilme süresi gazete ile kıyaslandığında daha uzun, kitap ile kıyaslandığında ise daha kısadır. Bu nedenle ikisinin arasında bir yayın olarak algılanmıştır. Başlıklar, kitapların bölüm başlıklarına benzer ve yazılar bir ya da iki sütun halinde oluşmuştur. Resimler ise; yazıdan ayrı olarak ortada ya da yazının sağında ve solunda sütunlar olarak yer almıştır. Resimlemeler dergi sayfaları için vazgeçilmez bir unsur haline gelmiştir. Fakat basım tekniklerinin gelişmemiş olmasından dolayı resimli baskılar zahmetli bir işe dönüşmüştür. Dergi sayfalarında yer alan resimlemeler, ilk olarak tahta kalıplara basıldığından dolayı baskı aşaması zaman alan ve zahmetli bir iş haline gelmiştir.

Görsel yaratıcılığın sınırlı olduğu Amerikan dergi yayıncılığının ilk dönemi harf kalıpları kağıt ve baskı makinesi İngiltere'den ithal edilmiştir. Genellikle, illüstrasyonların baskı kalitesi kötü olarak elde edilmiş ve metal baskı yerine, ağaç baskı ile baskılar çoğaltılmıştır. Amerikan yayıncılığının illüstrasyon kullanan ilk düzenli dergisi "Royal American Magazine" olmuştur. Toplamda 15 sayı, 22 kazıma illüstrasyon kullanılarak yayımlanmış ve bunlar içinde, Paul Revere'nin politik resimlemeleri önemli bir yere sahip olmuştur. Royal American Magazine, dergide bütünsellik oluşturmada illüstrasyonu kullanarak bir başlangıçta temsil etmektedir (Tuncay,1998:32).

Resim 1.9: Royal American Magazine (1774) Boston

Kaynak: <https://uploads4.wikiart.org>

“Godey’s Lady’s Book” (1839-1898) bir milyon okuyucu sayısı ve 150.000 baskı sayısı ile çok büyük başarı elde eden kadın dergisi olarak görülmüştür. Bu derginin basım tekniği gravür kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Diğer bir baskı tekniği olan tahta baskı ise “Illustrated London News” (1842) tarafından kullanılmıştır. Bütün bunların dışında en önemli belgesel fotoğrafçılığının belgesi niteliğinde olan dergi ise “Harper’s Weekly” dergisi olarak tarihe geçmiştir.

Resim 1.10: Godey's Lady's Book Dergisi Sayfa Düzenlemesi

Kaynak: <https://www2.cs.arizona.edu>, 2019.

Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilk başarılı kitle dolaşımı dergisi “The Saturday Evening Post” olmuştur. Bu haftalık dergide ilk kez 1821 yılında basılmaya başlanmış ve dolaşımı kısaca durdurduğu 1969 yılına kadar düzenli olarak basılı halde kalmıştır. Bununla birlikte, 1971'de yeni bir mal sahibi, dergiyi sağlık ve tıbbi atılımlara odaklanacak şekilde değiştirmiştir. 1800'lerin başında ilk yayınlandığı tarihten itibaren, Cumartesi Akşam Postası hızla popülerite kazanmıştır; 1855 yılına gelindiğinde, yılda 90.000 kopya sirküleri olmaya başlamıştır (Saturday Evening Post). “The Saturday

Evening Post'un dergiye bir bütün olarak bağı olan okuyucuların kararı ile dergi görünümünü değiştirdiği için yayımlanan bu yayın ilk kez kapağın üzerine yerleştirilmiştir. "Saturday Evening Post", Norman Rockwell gibi ünlü sanatçıların eserlerini kullanarak bu formattan yararlanmış ve bu tanınmış sanatçıların kullanılması dolaşımı arttırmıştır. Bu sayede Amerikalılar Post'un sanatını her yerde tanımış ve bir sonraki sayıyı bunun için çok hevesle beklemişlerdir. Ayrıca, Saturday Evening Post sadece ünlü sanatçılara yer vermemiş; F. Scott Fitzgerald, Sinclair Lewis ve Ring Lardner gibi ünlü yazarların eserlerini de yayımlayarak, bu yazarlar sayesinde derginin başarısının devamı için katkıda bulunmuştur.

Resim 1.11: The Saturday Evening Post Dergisi' nin Sayfa görüntüsü (1856)

Kaynak: <https://ia801601.us.archive.org>, 2019.

Resim 1.12: The Saturday Evening Post Dergisi' nin Kapak resimleri (1903)

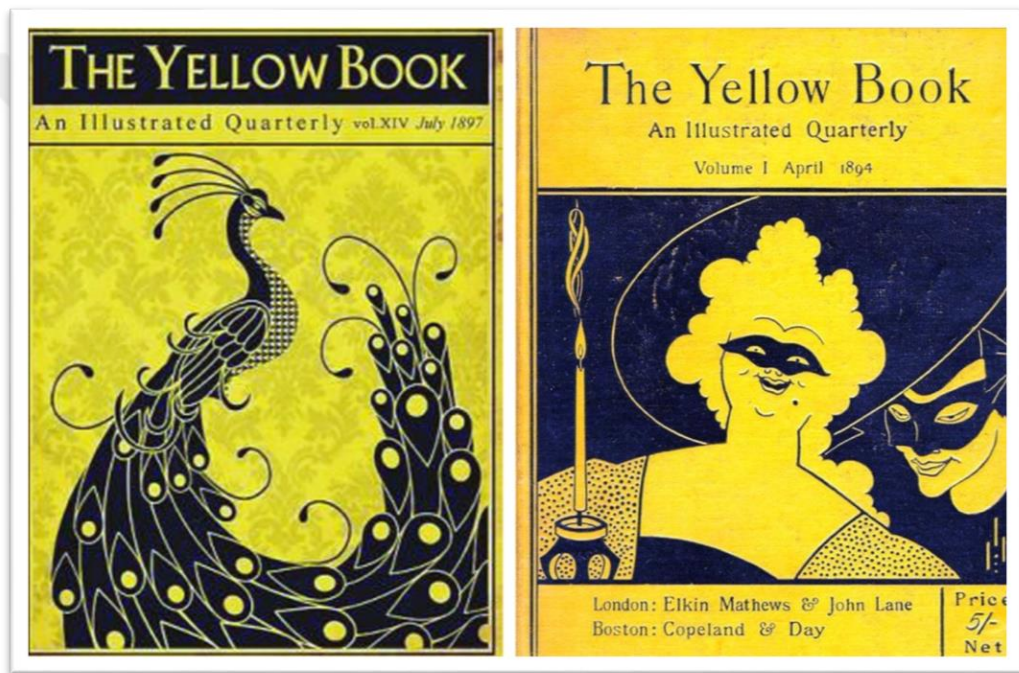

Kaynak: <http://www.saturdayeveningpost.com>, 2019.

“Saturday Evening Post” dergisinin 1903 yılında kapakta kullanılan illüstrasyonlarını Amerikalı bir yazar, illüstratör, sanatçı ve senaryo yazarı olan George Gibbs tasarlanmıştır. 1916’lı yıllardan itibaren ise derginin kapak illüstrasyonlarını yazar, ressam ve illuistratör olan Norman Rockwell tasarlamıştır.

Baskı tekniklerindeki gelişimi etkileyen dönem Sanayi Devrimi olmuştur. Eski yöntem baskı tekniklerinden ziyade basım süresi kısalmış ve daha çok baskı alımı sağlanmıştır. Endüstri Devrimi sonrası dergi tasarımı, Arts & Crafts hareketleriyle meydana gelmiştir. Aubrey Beardsley alışılmışın dışında hayali ve egzotik bir bakış açısı ile “The Yellow Book” dergisinin tasarımlarını oluşturmuştur. Bektaş’ın da (1992:154) dediği gibi The Yellow Book, Londra’da açık renk sarı renkteki kapağı ile yenilik ve ahlaka aykırılığı ile sembol haline gelmiştir.

Resim 1.13: The Yellow Book (1894) Dergi Kapağı Görüntüleri

Kaynak: <https://tr.pinterest.com>, 2019.

1.2. DERGİ TÜRLERİ

Dergiler bir çok alana hitap eden, kişilerin ilgi alanlarına göre çeşitli bilgiler sunan ve deneme, makale, araştırma gibi yazıları içeren yayınlardır. Baskı tekniklerindeki gelişimden sonra, çeşitli alanlarda basım yapan dergi sayısı artmıştır. Bu dergiler genellikle sağlık, genel kültür, edebiyat gibi konular hakkında kişilere yararlı bilgiler aktarmaktadır. Günümüzde bir çok alanda faydalı olan dergiler yaş gruplarının istekleri ve alanlarına göre de çeşitlenmektedir. Yetişkinler, gençler ve çocuklara dair

her konuyu ele alan bu yayım türü çocukların gelişimini onlara farklı bakış açıları kazandırarak olumlu yönde etkilemektedir. Çocuklara ve gençlere yaşamlarında iyi bir gözlemci ve okuyucu olma kabiliyeti kazandırır. Bu sayede her birey dergiler sayesinde beceri ve yetenekli yönlerini de daha rahat bulabilir. Gençler için basılan dergiler ise; onlara gelecek hakkında bilgiler verebilir aynı zamanda hayatlarına dair olumlu bir şekilde yönlendirmede de bulunabilir. Günümüzde bilim ve teknik dergileri gençleri ve yetişkinleri aydınlatmaya yararken, sağlık alanındaki dergiler ise içerdiği makaleler sayesinde tıp alanındaki ve sağlık sektöründeki kişileri aydınlatmaktadır. Derilerin yayım süreleri değişkenlik gösterebilir örneğin, günlük, aylık veya yıllık basılabilmektedirler. Çeşitli bölümlere ve türlere ayrılırlar.

- Animasyon dergileri
- Antika dergiler
- Bilgisayar dergileri
- Araştırma dergileri
- Bilim kurgu dergileri
- Bulmaca dergileri
- Coğrafya dergileri
- Edebiyat dergileri
- Fantazi dergileri
- Felsefe dergileri
- Fotoğraf dergileri
- Görsel İletişim ve Tasarım dergileri
- Hukuk dergileri
- Kurumsal dergiler
- Kültür dergileri
- Sanat ve Tasarım dergileri
- Savaş dergileri
- Tıp dergileri
- İş dergileri

1.3. ELEKTRONİK DERGİ YAYINCILIĞI VE ELEKTRONİK DERGİ

Yayıncılık sektörü elektronik ortamın da oluşması ile yeni gelişmelere şahit olmuş ve olmaya da devam etmektedir. Bu değişimlerden dergilerde etkilenmiş ve elektronik dergiler yayın sektörüne hızlı bir giriş yapmıştır.

Elektronik dergi yayıncılığında önemli yükseliş 1990-1995 yılları arasında görülmüştür. Birçok üniversite, dernek, yayınevi, vb. kurumlar birlikte ya da bireysel olarak dergilerini elektronik ortamda yayınlamayı tercih etmiştir. Ayrıca bu dönemde ilk defa elektronik ortamda yayın çıkarmaya başlayan dergilerin olduğu görülmüştür. Bunun asıl nedeni bilgisayar teknolojisinin gelişmesi ve internet kullanımının artması ile birlikte elektronik yayıncılıkta yaşanan gelişmelerdir. 1995-2000 yılları elektronik yayıncılığın temel olarak geliştiği dönemdir. Bu tarihlerde yayınevlerinin çoğu elektronik yayıncılığını tercih etmiş, bunun yanı sıra ticari kar gütmeyen kurumların bazıları ise dergilerinin önceki sayılarına elektronik formatta bir koleksiyon oluşturmuştur. Elektronik yayıncılıkta erişim ve kullanım açısından kolaylıklar da bu dönemde görülmüştür. 2000 yılından günümüze kadar ki dönem ise elektronik dergi yayıncılığında görülen en büyük değişiklikler olarak adlandırılmaktadır. Bu dönemde üniversiteler başta olmak üzere, yayınevleri ve profesyonel topluluklar elektronik yayıncılıkta gayet aktif bir rol üstlenmiştir. Üniversiteler, profesyonel topluluklar elektronin yayıncılığın sağladığı kolay basın yapma özelliğinden faydalanarak birçok çalışmayı herkesin ulaşımına açmaya başlamışlardır. (Besimoğlu, 2007:3)

Elektronik dergiler; kültürel, sosyal, siyaset, spor, bilim, sanat, tasarım, makale, araştırma yazısı, röportaj ve görsellerden oluşan bir çok farklı konu içeren yayınlardır. Elektronik dergiler basılmak üzere oluşturulan, sayfa görüntülerinin internete taşınması ile biçimlendirilen dergilerdir. Kısaca elektronik dergiler internet üzerinden çevrimiçi ağ üzerinden erişilebilen bilimsel olan yada bilimsel olmayan elektronik dergi türüdür. Son yıllarda bir çok akademik dergi elektronik olarak yayımlanmaktadır. İnternetin gelişmesiyle beraber akademisyenler ve bilim adamları interneti sadece iletişimden ziyade bilimsel yayın yayınlatabilecekleri bir platform olarak görmeye başlamışlardır. Ayrıca elektronik ortam günümüzde farklı anlayış ve düşünüş biçimlerini teknolojik uygulamalar ile birleştirerek sunmayı gerektirmektedir. Bu nedenle elektronik dergiler bilgiyi sunma açısından önemli bir fark oluşturmaktadır.

Bazı canlandırmalar, hareketli görüntüler, videolar, ses,animasyon ve sinemasal görüntüler gibi multimedia özelliklerine sahip olması bilgiyi sunmada önemli bir ayrıcalık yaratmaktadır. Yapılan araştırmaların çoğunda elektronik dergilerin erişimi ve sunumu açısından kullanıcıların tercihlerini ve beklentilerini karşılamaktadır. Olsen'in (1994:167-176) yaptığı bir araştırmada akademisyenlerin elektronik dergiyi tercih etmesinde arayüzün büyük bir rolü olduğunu vurgulamıştır. Bir çok benzer bilgiye ulaşmak için de çeşitli bağlantılar içermektedir. Bir makale okuru için bilinmeyen sözcüklerin anlamına ulaşmak bu bağlantılar sayesinde gayet kolay ve hızlıdır. Elektronik dergiler; basımda karşılaşılan baskı, depolama gibi karşılaşılan bir çok problemide ortadan kaldırmıştır. Basılı dergi aboneliği sayılara ulaşma açısından posta yoluyla sağlanırken, elektronik dergilerde ise, internet sayesinde tüm sayılara çevrimiçi olarak hızlı bir şekilde ulaşılabilmektedir. Üstelik elektronik dergiler okuyucularına çevrimiçi önceki yayınlarıda sunmaktadır.

Bu nedenle elektronik dergiler çoğu zaman ücretsiz olarak bilgisayara indirilebilir ve arşivlenebilmektedir. Bir çok akademisyen ve bilim adamı bilgi paylaşımı ve sunumu açısından elektronik dergi yayıncılığını basılı yayına göre daha fazla tercih etmektedir. Bu sayede bilgi hem de hızlı bir şekilde sunulmakta ve ulaşılmaktadır. Bir diğer ayırt edici özelliği ise maliyettir. Elektronik dergilerin çoğu maliyet ücreti gerektirmeyen sesli, hareketli görseller içeren ve bir çok sayıda sayfa bulunduran ve en etkili sunumu sağlayan tasarım öğelerini kullanmaktadır. Basılı dergilerin masraflarından dolayı belirlenen yüksek abonelik ücretleri, elektronik dergilere geçiş yapmak için bir neden sayılabilmektedir (Yağmurlu, 2006:75-79). Günümüzde sayısı her geçen gün artan elektronik dergilerin dünyadan örnek vermek gerekirse; Idea, Computer Arts, Creative Review, Communication Arts, Juxtapoz, Digital Arts, Bak, Blanket Photoshop Magazine gibi yaklaşık yirmi beş elektronik dergiye ulaşılabilir.

1.3.1. Üretim Tekniklerine Göre Elektronik Dergi Biçimleri

Genel bir tanımla e-dergi; geleneksel yöntemlerle basılan dergilerin elektronik birebir kopyasını oluşturmak anlamına gelmektedir. İnternet aracılığıyla basılı işlemler mesela kataloglama, ciltleme ve rafa yerleştirme gibi işlemlerden geçmeden internetten erişilebildiği için daha sık tercih edilmeye ve kullanılmaya başlanmıştır. Elektronik

dergiler internet ortamında yer almasından dolayı bir çok farklı programlama dilleri ile tasarlanılarak sunulmaktadır. Dergi oluşturulurken teknolojinin olumlu yanlarından etkilendiği gibi yetersiz kalan durumlarından da etkilenmektedir. Tasarım öğeleri farklı tekniklerle üretilen dergilerde farklı etkiler göstermektedir. Günümüz e-dergileri yayınlanmasındaki teknolojiler ve üretimlerine göre *PDF*, *Flash*, *HTML* olarak üç farklı başlık olarak incelenmektedir.

1.3.1.1. Pdf Dergiler

1991'de, Adobe kurucu ortağı Dr. John Warnock “The Camelot Project” adlı bir fikri ile kağıttan sayısal devrimi başlatmıştır. Hedef, herkesin herhangi bir uygulamadan belge toplamasına, bu belgelerin elektronik sürümlerini herhangi bir yere göndermesine ve bunları herhangi bir makinede görüntülemesine ve basmasına imkân vermek olmuştur. Camelot, 1992'ye gelindiğinde PDF haline gelmiştir. Bugün, dünya genelinde işletmeler tarafından güvenilen formattır.

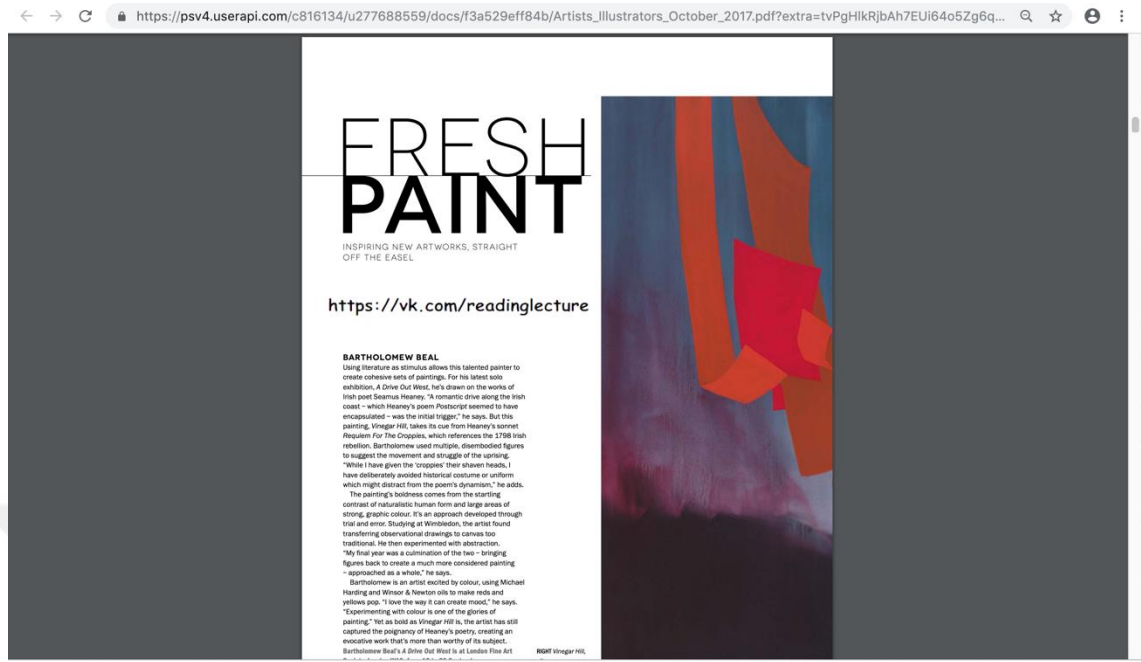
PDF (portable document format) internet ortamında taşınabilir, yazdırılabilir belgeler oluşturabilmek için üretilmiş dosya türüdür. Bilgisayar ortamında (Macintosh, PC) görsellerin, yazıların, çizimlerin paylaşılmasını ve oluşmasını sağlamaktadır. MacOS, Unix ve Windows gibi farklı bilgisayar sistemlerinde ve mobil aygıtlarda da PDF belgelere rahatlıkla erişilebilmektedir. PDF dökümanlar dünya çapında güvenilirliğe ve kullanılma kolaylığına sahiptir. Bir çok hükümet, şirket ve kurum bu nedenlerden dolayı elektronik ortamda bilgi aktarımı için PDF’i tercih etmektedir. Şifrelenebilme ise diğer tercih edilme özelliğidir. Baskı, okuma ve metinde kolaylıkla değişiklik yapılabilir. Son yıllarda belgeler yazar tarafından sayısal imza sayesinde korunabilmekte ve imzalanabilmektedir. Bu özelliklerinden dolayı elektronik dergi tasarımında en çok kullanılan ve tercih edilen dosya biçimlerinden biridir. Diğer tekniklerle tasarlanan dergiler ile kıyaslandığında belge boyutu konusunda avantajlı olduğu görülebilir. Bu özellik baskı sırasında PDF dergilerin çoğaltılması, dağıtılması ve saklanması açısından oldukça elverişlidir. Aynı zamanda dökünadaki görseller bozulmadan, sayfaların kusursuz şekilde çıktısı yazıcıdan kolaylıkla alınabilmektedir.

Resim 1.14: Artists and Illustrators Dergisi'nin pdf Ekran Görüntüsü

Kaynak: <http://emagazinepdf.com>, 2019.

Resim 1.15: Artists and Illustrators Dergisi'nin İç Sayfa Görüntüsü

Kaynak: <http://emagazinepdf.com>, 2019.

1.3.2.2. Flash Dergiler

Flash'ın ortaya çıkması, 1996 yılında FutureWave adlı bir şirket tarafından başlamıştır. FutureWave, web üzerinde animasyonu oluşturmak için vektör çizimine dayanan bir ürünü pazarladı ve "Future Splash Animator" olarak adlandırıldı. FutureFlash'in ilk büyük kullanıcıları, o anda MSN'yi geliştiren Microsoft'un yanı sıra Disney Online olmuştur. Aralık 1996'da FutureWave, Macromedia'ya satılmış ve FutureSplash Animator, Macromedia Flash 1.0 oldu. Flash, web'e yalnızca görsel ve işitsel olarak hitap etmeyen, aynı zamanda kullanıcı etkileşimini sağlayan animasyon eklemenin harika bir yolu haline gelmiştir. Flash teknolojisi, görüntü kalitesine veya dosya boyutuna etki etmeden görüntü ölçeklenebilirliğine izin veren vektör tabanlı grafiklerden yararlanır (Pektaş Turgut, 2009:72).

Hareketli görüntüler vektörel grafiklerle Flash programında tasarlanabilmektedir. Genellikle vektörel olarak çalışmasına rağmen, bellekteki veri ve bitlerinin doğrudan karşılığı olan renkli noktalardan oluşmuş görüntü biçimini de (Bitmap) destekler. Vektörel programlarda belgedeki hatalar bulunarak bunları düzeltmek için hatalı vektörlere ulaşılarak problem çözülebilmektedir.

Elektronik ortam yayınlarda tercih edilen müzik dosyaları ve büyük boyutta yer kaplayan “mp3” ve “wav” türleri Flash programında ses kalitesi bozulmaksızın %5 e kadar sıkıştırılabilir. Bu nedenle elektronik dergilerin tasarımları sırasında arka plan sesleri ve müzikleri çok büyük boyut kullanılmadan ve bozulmadan kolaylıkla oluşturulabilmektedir. Tasarımları Flash programı ile yapılan elektronik dergilerin etkileşim özellikleri vardır ve bunlar özel kodlarla meydana getirilmektedir. Sayfa çevirme, sayfa üzerine gelindiğindeki renk değişimi, fare hareketini takip eden yazılar bunun gibi daha pek çok farklı tasarıma uyarlanabilecek özellik bulunabilmektedir.

Resim 1.16: Art and Design Dergisi e-dergi Görüntüsü

Kaynak: <https://flippingbook.com>, 2019.

Resim 1.17: Atlas Dergisi e-dergi Görüntüsü

Kaynak: <https://issuu.com>, 2019.

1.3.3.3. Html Dergiler

HTML, web dokümanları oluşturmak için kullanılan basit bir kodlama dilidir. Bir biçimlendirme dili olan SGML'ye (Yapılandırılmış Genelleştirilmiş İşaretleme Dili) dayalı Üst Düzey Belge için Uluslararası Standartlar Örgütü (ISO) tarafından geliştirilmiştir. HTML komutları ile başlıklar, listeler, gövde metni, görseller, hipermetin bağlantıları ve linkler etiketlenerek düzenlenmektedir. HTML kodlaması ile oluşturulan belgeler internet üzerinde Mozilla Firefox, Windows Explorer ve Google gibi tarayıcılarla görüntülenebilmektedir. Çok sayıda kitap ve makale kapsamlı bir şekilde HTML formda yazılabilmektedir. Günümüzde e-dergiler HTML olarak hazırlanmakta ve bu dergiler genellikle web sayfası görünümündedirler. Derginin üst bölümünde dergi adı, logotype yada yönlendirme butonları bulunabilirken, bazı dergiler yönlendirme düğmeleini alt bölümde de kullanabilmektedir.

Görsel etkiyi güçlendirme amacı ile Flash ve Gıf olarak oluşturulan görüntüler ya da videolar HTML dergilere yerleştirilebilmektedir. Kullanılan Flash ve Gıf görselleri internet hızına göre dergi yüklenmesi etkilemektedir. Bu nedenle genellikle dergi tasarımında okura daha kolay ulaşabilme açısından bu görüntü türleri çok tercih edilmemektedir. HTML dergiler görsel bir sunuş sergilediğinden dolayı, son yıllarda

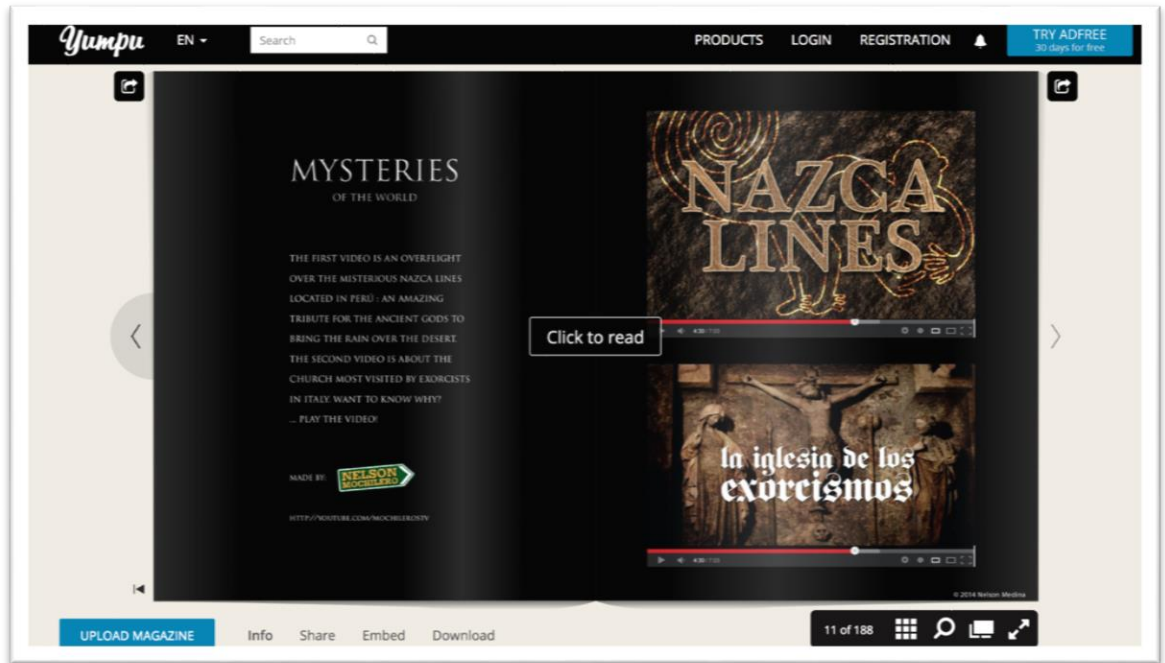
pek çok akademik makale, inceleme yazısı, sanat, tasarım ve müzik gibi koularda yayımlanan elektronik dergi bulunmaktadır.

Resim 1.18: Computer Arts e-dergi Görüntüsü

Kaynak: <http://pubhtml5.com>, 2019.

Resim 1.19: Revolutionart International e-dergi Görüntüsü

Kaynak: <http://revolutionartmagazine.com/>, 2019.

1.4. DERGİ TASARIMINDA GÖRSEL KİMLİK

Günümüzde görsel kimliğin yeri, firmaların, işletmelerin ve kuruluşların kendilerini gösterebilme, topluma kabul ettirme ve kendi farklarını ortaya koyma açısından oldukça önemlidir. Her kuruluş ya da işletme kendine ait ve kendi felsefesini yansıtan, bir kurum kimliği oluşturmaktadır. Çünkü hedef kitleye ulaşmanın ve bu görsel imaj ile akıllarda uzun süre yer etmenin, görünürlük sağlamanın kurumu hatırlama ve aidiyet duygusunu hissetmesi açısından son derece önemlidir. Bu kavram, hedef kitleyle görsel veya yazılı olarak etkileşim kurarak tanınma, hatırlanabilme ve tekrar tercih edilebilme gibi özellikleri sağlamaktadır. Kusursuz bir görsel kimlik tasarımı insanların algılamasını kuvvetlendirip, bir dergiyi ya da ürünü tekrar tercih etmesindeki en önemli unsurların başında gelmektedir. Rekabet ortamında ilgi çekmenin ve olumlu bir algı oluşturabilmenin tek yoludur. “Görsel kimlik, markaların etkili olarak tanınmasını, algılanmasını ve firmaların hedeflenen kitlelerde saygınlık kazanmasına, kendi kültürünü yansıtmalarını sağlamaktadır” (Akutoğlu, 2004:140).

Dergi tasarımında en önemli değerlendirme ölçütlerinden biri ‘kimlik’ kavramıdır. Belli bir süre ile yapılan yayınların felsefesi, tarihi, yayıncıların yayınlayan kişilerin dünyaya ve kültüre bakış açısı o derginin karakterini, yani ‘ruhunu’ oluşturur. Yayın ruhunun görünür ve gösterebilir haline ise görsel kimlik denilmektedir. Okurun yayını yayın süresi boyunca tanınması ve diğer yayınlardan ayırt edilmesine yarayan kavram; görsel kimliktir (Koz ve Çelik, 2001:18).

Bir ürün yada hizmete ait tüm görsel unsurlar kurumu yansıtmalı ve kurumun görsel kimliği hedefine uygun olarak tasarlanmalıdır. Bu nedenle hizmet yada ürününe ait logo, renk, tipografik düzenleme görsel kimlik tasarımı açısından bütün olarak göz önüne alınır.

Dergiler, görsel içeriğini oluşturan logosu, genel sayfa yapısı, kapağı, yazı karakteri seçimi dahil tüm içeriğiyle kurumsal bir yapıya sahiptir. Derginin kapağından logosuna, sayfa içi tasarımdan görsellerine kadar her bir öğe dergide nasıl kullanıldığını ve derginin tasarım kavramını yansıtmaktadır. Bu kısımda araştırma kapsamında sınırlandırılan dergilerin yukarıda belirtilen ölçütlere göre incelemesi yapılmıştır. Derginin görsel yapısını meydan getiren unsurların (logo, kapak, renk) tasarlanarak içeriğiyle uyum içinde yansıtması kurumsal bir kimliğe sahip olduğunu göstermektedir.

Bir derginin görsel kimliğinin bileşenlerini derginin boyutları, kapağı, logo kullanımı, rengi, yazı karakteri, başlıkları, sayfalarının basıldığı kağıt türüdür. Tüm bu bileşenler bütünü görsel kimlik olarak hedef kitleye iletiler taşımaktadır.

1.4.1. Dergide Görsel Kimliği Oluşturan Unsurlar

1.4.1.1 Boyutlar (Format)

Dergi tasarımında ilk olarak derginin boyutu en önemli unsurdur. Tasarımda karar verilecek diğer özellikler kullanılan kağıt cinsi, kalınlığı, ciltlenmesi olsa da boyut her zaman ilk karar verilmesi gereken özelliktir. Dergi için boyut biçimsel bir özelliktir. Bu biçimsel farklılık sayesinde dergi boyutu kendine özgü olduğu için tanınabilir ve akılda kalıcı olabilmektedir. Tüketici aldığı dergiyi zamanla boyutuyla tanıyabilir daha sonra içerik ve tasarım özellikleri ile algılanabilir bir bütün oluşturabilir. Dergi tasarımının formatını belirleyen bazı etmenler bulunmaktadır. Bunlar ölçü ve satma aşamasındaki yöntemler olarak söylenebilir. Ölçü tasarım aşamasında kağıt firesi engellemek için ikinci önemli etmen olarak görülebilir. Format tamamen tasarımcıya yada kurumun isteğine dayalıdır. Bazen her sayıda aynı format tercih edilirken, bazen de her sayıda farklılık gösterebilir. Bu farklılıklar hedef kitleyi etkileme, dergiyi dikkat çekici ve akılda kalıcı sağlamak amacıyla yapılan yöntemlerden biridir. Derginin farklı formatlarda sunulması, o dergiyi benzerlerinden ayıran ve kendine özgü tasarım kurgusu, düzeni, grid sistemi vb.ile yaratabilmeyi hedeflemektedir. “Boyut konulara göre değişiklik göstermeden, ana boyut ve fiziksel yaratıcılık ya da tipografik sürekliliğe ek olarak derginin şeklini içerir” (Ryan, 1995:290).

Boyut, elektronik dergilerin tasarımlarda kullanılan programlara göre çeşitlilik gösterebilir. Flash dergilerde genellikle kare, dikey ve dikdörtgen biçimler kullanılmaktadır. Dikey formdaki dergiler tek tek sayfalardan oluşabildiği gibi bazıları ise iki sayfa açık ve yan yana görüntülenebilir. Pdf olarak tasarlanan dergilerde ise genellikle dikdörtgen bir biçim ve yatay, dikey görüntülenebilen çeşitli örnekler gözlenmektedir. Kullanılan dikdörtgen yapı sayfada yeralan tasarım öğelerin çok daha rahat yerleştirilmesi ve okur ile daha iyi algılayabilmesi açısından tercih edilmektedir.

1.4.1.2. Kapak

Dergi kapağı işlevsel olarak çok büyük bir önem taşımaktadır. Kapak derginin vitrin görevini üstlenerek hedef kitle ile ilk iletişimi oluşturmaktadır. Bu nedenle okuyucu dergiyi kolayca tanıyabilir ve rakiplerinden ayırt edebilir. Kapağın diğer bir görevi satış ve dağıtımındaki ticari bir sorumluluğu yerine getirmesidir. Tıpkı ürün ambalajlarındaki gibi kapakta dergi içeriği hakkında ön bilgi veren, derginin reklamını yaparak okuyucuya içindekiler hakkında bilgiyi ileten önemli bir etmendir. Kavuran'ın da (2016:271) dediği gibi, görsel iletişimi başlatan kapak, dergiyi tanıtır, dikkat çeker ve etki bırakır. Hedef kitleyi periyodik olarak uyaran dergiler bu aşamayı kapak sayesinde sağlar. Başka bir deyişle kapak dikkat çeken görsel bir penceredir. Eğer dergi kapağının akılda kalıcılığı ve etkileyici olması hedefleniyorsa, özgün tasarımlar ve görseller tercih edilerek rakiplerinden ayrılabilir. Derginin logosu, sayısı, fiyatı, yayım tarihi, o sayıya özgü içerikte yer alan konular ve başlıklar, ISBN numarası tamamen kapakta yer almaktadır. İletilmek istenen tüm mesajlar, sözcükler ve görüntüler kapak yüzeyinde biraraya gelir ve çözümlenir. Görsel unsurlar derginin kimliğini meydana getirir ve yansıtır. Burada önemli olan görsel dilin nasıl ve nerede kullanılması gerektiğini belirlemektir. Günümüz dergi okuyucuları dergi kapaklarında görsel içerik kadar yeni ve özgün tasarımlara önem vermektedir. Dergi alımında olumlu bir süreç için dergi kapağındaki yenilikler okuyucunun dergiyi takip etmesinde çok önemli bir unsurdur.

Dergi kapağında yer alan fotoğraf, figür, resimleme, barkod ve tipografi kendi başına kullanıldığında tasarım açısından yetersiz kalmaktadır. Bu nedenle tipografiden resimlemeye, fotoğraftan sembole tüm yöntemler derginin amacına uygun ve birarada kullanılması ile okuyucuda bir algı oluşturabilir. İletilen mesajın biçime dönüşmesi doğru bir yöntemle sağlanabilir.

Elektronik dergilerin kapak tasarımlarında da kaçınıcı sayısının olduğu, logosu ve içeriği yansıtan ana başlıklar yer almaktadır. Fotoğraf ve resimleme de yaygın olarak kullanılan unsurlardır. Elektronik dergilerde her sayı için aynı kapak tasarımından ziyade o aya özel sanatçı çalışmalarından seçkiler yada konuya özgü kapak tasarımları yapılmaktadır.

1.4.1.3. Marka, Amblem, Logo

Logo, kurumun, bir ürünün veya hizmetin kamuoyuna açılan yüzü, onu diğerleri ile benzerlerinden ayıran ve ona saygınlık kazandıran, özgün, estetik ve hizmete özel olarak her türlü reklam mecrasında ve araçlarında kullanılabilen, tipografik deneyler içeren evrensel bir dildir (Mercin, 2010:333). Markalaşma dönemi üretimin artması ve üreticilerin daha da güçlenmesi ile başlamıştır. Bu süreç, marka ismi ve markayı vurgulayan logo ile birlikte görsel bir unsur olarak benzerlerinden ayrılan bir araç haline gelmektedir. Logo sayesinde ürün, kimliğini, ismini ve ulaşmak istediği hedef kitleyle iletişimini sürdürebilmektedir. Dergilerde, insanların ilgi alanlarına göre ayrılan ve iletişim ortamında varlığını marka ve logo ile sürdüren bir iletişim aracıdır. Belli aralıklarla yayınlanan dergiler kendine özgü özelliklerini markalaştırabilmektedirler. Dergi kapağında, sayfalarına, logosu ve kuruluş amacına kadar bir çok unsurla oluşmaktadır ve kimliğini logosu ile vurgulamaktadır.

Marka kendine dair bilgileri tüketiciye bazı çağrışımlarla hatırlatabilmektedir. Satın alma aşamasında ise devreye logo vb. markaya ait semboller girmektedir. National Geographic dergisi farklı ülkelerde yayınlanmasına rağmen, kullanılan yazı tipi ve sarı çerçevesi ile oldukça özel ve hatırlanabilir bir markadır. Tungate (2004:196), bu örneği şöyle vurulamıştır; National Geographic logosunu “İster İngilizce, ister Romance baskısına bakın derginin sarı kenar çizgili kapağı anında tanırırsınız”.

Resim 1.20: National Geographic Dergisi’ nin Logosu

Kaynak: <http://press.nationalgeographic.com>, 2019.

Resim 1.21: National Geographic Dergisi' nin Kapak Görüntüsü

Kaynak: <http://press.nationalgeographic.com>, 2019.

“Becer (1999:194) amblemi; “kurumlara görsel kimlik kazandıran, sözcük özelliği göstermeyen soyut veya nesnel görüntü ya da harflerle oluşturulan simge” olarak tanımlamıştır. Logo ise; iki yada daha fazla karakterin sözcük halinde okunacak düzeyde, kimlik kazandırmak amacı ile oluşturulması olarak adlandırılmaktadır (Teker, 2003:218). Bir derginin markasını ve markalaşmasını sağlayan en önemli görsel eleman derginin logosu, yani işaretidir. Derginin yayım kimliğini, tasarlanan logotype’ı vurgulamaktadır. Derginin amblem ve logosu okura iletiminde kuşkusuz önemli bir iletişim aracıdır. Logo’nun ve amblemin tasarımın da kullanılan renkten, seçilen yazı karakterine, kapak üzerinde kullanılma yerinden, renk seçimine kadar düşünülerek tasarlanmalıdır. Derginin logosu markanın görselleştirilmiş hali olduğundan dolayı, okurun kolayca anlayabileceği ve kavrayabileceği büyüklük ve biçimde tasarlanmalıdır. Moser (2007:92) bu durumu şöyle anlatmıştır; logo okunabilmesinden çok dikkat çekici bir biçimde tasarlanmalıdır.

1.4.1.4. Sayfa Tasarımı

Bilginin okunabilir, ilgi çekici ve etkileyici biçimde tasarlanması sayfa tasarımı olarak adlandırılmaktadır. Basılı yayınlar içeriği ile önemli olduğu kadar sayfa tasarımı, düzenlenmesi ile hedef kitleye kendini tanıtır ve okutturur. Bu nedenle kullanılan fotoğraf, yazı seçimi, resimleme gibi görsel öğelerin yayımlanacağı ortam kadar bu öğelerin sunuş biçimi de çok büyük bir önem taşımaktadır. Sayfa tasarımında en önemli unsur sayfanın düzenleniş biçimidir. Böylece okuyucunun dikkatini çeker, akılda kalıcılığı ve beğenilirliği artırır. Tasarım yapılan yüzey dergi sayfalarıdır. Her sayfa derginin bütününe yansıtır ve bu sayfalar görsel açıdan benzerlerinden ayrılır. Dergi sayfalarının her biri belli konularla ilgili seçilmiş yazılar ve görsellerin bir araya getirilmesiyle oluşmaktadır. Derginin kapağında, sayfalarına kadar seçilen yazı karakteri, dipnotları, yazının büyüklüğü, tipografik yerleşim gibi unsurlar derginin hedef kitleyle grafik anlamında iletişimini sağlar ve görsel bir bütünlük oluşturur. Bunların yanı sıra dergi sayfalarının kağıt türü, kalınlığı, inceliği görsel biçimle bütünleşerek doku varlığını ortaya koymaktadır. Sayfa tasarımında kullanılan tipografi görsel dili oluşturan en büyük etmendir. Tipografi, görsellerle birleşerek içeriği biçimlendirmekte ve böylece grafik tasarım ürününe dönüşmektedir. Okunabilir, anlaşılabilir bir tipografi bilgi iletiminde en büyük unsurdur. Sayfada kullanılan uygun bir tipografi okurun dikkatini çekmenin yanısıra okunabilir olacağından dolayı derginin tercih edilmesini sağlar.

Elektronik dergilerin basılı dergilerden tipografik olarak farklı kuralları vardır. Sarıkavak (2004:10) bu durumu şöyle anlatmıştır; “1995’lerden sonra hızla gelişen iletişim ortamı web, tipografik tasarımın dikkatle uygulanması gereken bir alandır. Yeni teknolojiler sadece görsel alanda değil, davranışımıza da getirdiği etki ile yeni bir kullanım anlayışını da beraberinde getirmektedir”.

İKİNCİ BÖLÜM

GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI ODAKLI ELEKTRONİK DERGİLERİN İNCELENMESİ

2.1. GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI DERGİLERİNİN GÖRSEL KİMLİK AÇISINDAN İNCELENMESİ

Araştırmanın bu bölümünde görsel kimlik açısından elektronik dergilerin incelenmesi yer almıştır. Günümüzde görsel kimliğin yeri, firmaların, işletmelerin ve kuruluşların kendilerini gösterebilme, topluma kabul ettirme ve kendi farklarını ortaya koyma açısından oldukça önemlidir. Her kuruluş yada işletme kendine ait ve kendi felsefesini yansıtan, bir kurum kimliği oluşturmaktadır. Çünkü, bu görsel imaj ile hedef kitleye ulaşmanın ve akıllarda uzun süre yer etmenin, görünürlük sağlamanın kurumu hatırlama ve aidiyet duygusunu hissetmesi açısından son derece önemlidir.

Dergi tasarımında en önemli değerlendirme ölçütlerinden biri 'kimlik' kavramıdır. Belli bir süre ile yapılan yayınların felsefesi, tarihi, yayıncıların yada yayınlayan kişilerin dünyaya kültüre ve dünyaya bakış açısı o derginin karakterini, yani 'ruhunu' oluşturur. Yayın ruhunun görünür ve gösterebilir haline ise görsel kimlik denilmektedir. Okurun yayını yayın süresi boyunca tanınması ve diğer yayınlardan ayırt edilmesine yarayan kavram; görsel kimliktir (Koz ve Çelik, 2001:19).

Bir ürün yada hizmete ait tüm görsel unsurlar kurumu yansıtmalı ve kurumun görsel kimliği hedefine uygun olarak tasarlanmalıdır. Bu nedenle hizmet yada ürününe ait logo, renk, tipografik düzenleme görsel kimlik tasarımı açısından bütün olarak göz önüne alınır.

Dergiler, görsel içeriğini oluşturan logosu, genel sayfa yapısı, kapağı, yazı karakteri seçimi dahil tüm içeriğiyle kurumsal bir yapıya sahiptir. Derginin kapağında logosuna, sayfa içi tasarımdan görsellerine kadar her bir öge dergide nasıl kullanıldığını ve derginin tasarım kavramını yansıtmaktadır. Bu kısımda araştırma kapsamında sınırlandırılan dergilerin yukarıda belirtilen ölçütlere göre incelemesi yapılmıştır.

2.1.1. İdil Sanat Ve Dil Dergisi İncelenmesi

"İdil Sanat ve Dil Dergisi" 2011 yılında kurulan akademik makalelerin elektronik formatlarını içeren bir dergidir. Derginin amacı üretilen özgün ve nitelikli çalışmaları yayımlamaktır. Görsel, yazılı ve sözlü kültür, sinema başta olmak üzere sanat ve dilin bütün alanları derginin içeriğini oluşturmaktadır. Derginin yayınlanma periyodu ise yılda dört defa olmak üzere planlanmıştır.

İdil Sanat ve Dil Dergisinin Amblem ve Logo Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dünyaca ünlü olan tasarımcı Paul Rand logoyu imza, bayrak, arma ya da sokak işareti olarak tanımlamaktadır. Logo anlam olarak sembolize ettiği anlamın kalitesini taşır ve temsil ettiği anlam açısından neye benzediği büyük önem taşımaktadır.

Firma ya da ürüne yeni bir kişilik kazandıran ve rakiplerinden ayırt edilmesini sağlayan en önemli unsur Amblem (logo) ve ticari markadır (Becer,1997:194).

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı gibi, amblem/logotayp, bir hizmetin, ürünün ya da firmanın isminin resimsel öğeler ve harf kullanarak sembol haline getirilmesidir denilebilir. Logoyu amblemden ayıran temel özellik ise; firmanın ismini yansıtmaya çalışmasıdır. Logo tasarımında kullanılan fontlar yeni tasarlandığı gibi var olan fontlar da olabilir. Uzmanlara göre logo tasarımında belli başlı kurallar vardır; sade, anlaşılması ve hatırlanması kolay olabildiğince az renkten oluşmalıdır. Diğer önemli unsur ise; basım ve kesim tekniğidir çünkü logo tasarımı ayrıntılarda, küçük ölçülerde nasıl görüneceği göz önünde bulundurularak tasarlanmalıdır. Her ölçüde okunabilir olmalı ve özgün olmalıdır (Kavuran, 2016:271).

Kurumların rakiplerine iletmek istedikleri mesajı ulaştırmada en etkili araç logodur. Güçlü ve akılda uzun süre yer eden bir kimlik için tasarımı iyi olan bir sembol, kilit özelliği taşımaktadır. Amblem kurumun kendini yansıttığı özel bir imza niteliğindedir.

Resim 2.1: İdil Sanat ve Dil Dergisi'nin Logosu

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

Araştıma kapsamında incelenen ilk dergi “İdil Sanat Dergisi” olmuştur. Buna göre, dergi için tasarlanan logoda; serifli ve büyük harflerden oluşan bir font

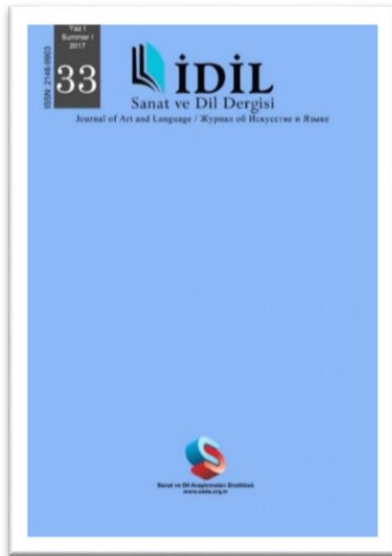
kullanılmış, alt kısımda ise Sanat ve Dil Dergisi yazısı yine aynı font kullanılarak küçük harf yazımı tercih edilerek oluşturulmuştur. Logoda kullanılan imge ise; dergi figürünü ve derginin işlevini vurgulamaktadır. İdil Sanat Dergisi için kullanılan bu logo ve font, birbirine zıt kullanımlar içermekte ve arka planda kullanılan gradient (renk geçişi, değişimi) gözü yormaktadır.

İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dergilerin en önemli unsurlarından biri de kapaklarıdır. Çünkü kapak tasarımı derginin izleyiciye ilk yansıyan yüzüdür. Bir derginin ambalajı ve kıyafeti niteliğinde olan kapak; hedef kitleye ulaşmada bir araçtır, bu nedenle kapak tasarımı da diğer görsel unsurlar gibi grafik tasarım sorunu olarak incelenir ve çözümlenir.

İdil Sanat ve Dil Dergisi kapak tasarımı sade bir tasarımdan oluşmaktadır. Genellikle farklı renklerden oluşan bir tasarım tercih edilerek oluşturulmuştur, görsel bir unsur çok tercih edilmemiştir. Kapak derginin logosunu, sayısı numarasını, yayım tarihini ve ISBN numarasını içermektedir.

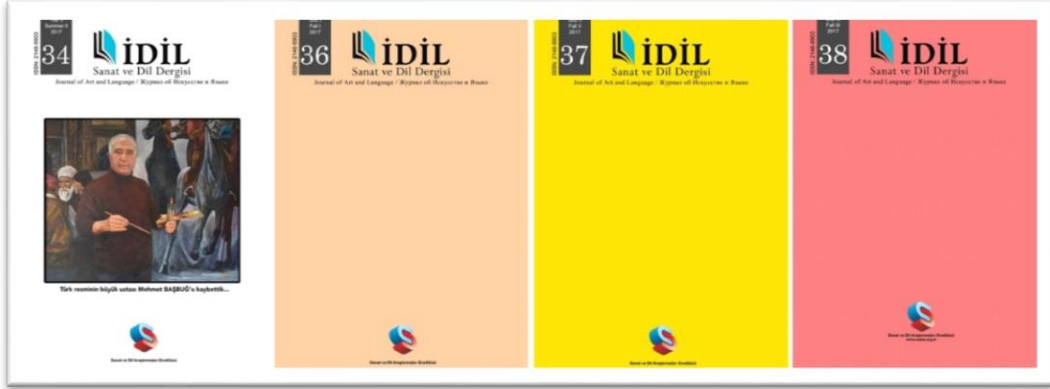
Resim 2.2: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımı Görüntüsü

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

Bazı aylar derginin kapağında görsel bir unsur kullanılmıştır. Genel anlamda tasarım ve logonun yeri, dergi sayısı değişmeden bir kapak tasarımı tercih edilmiştir.

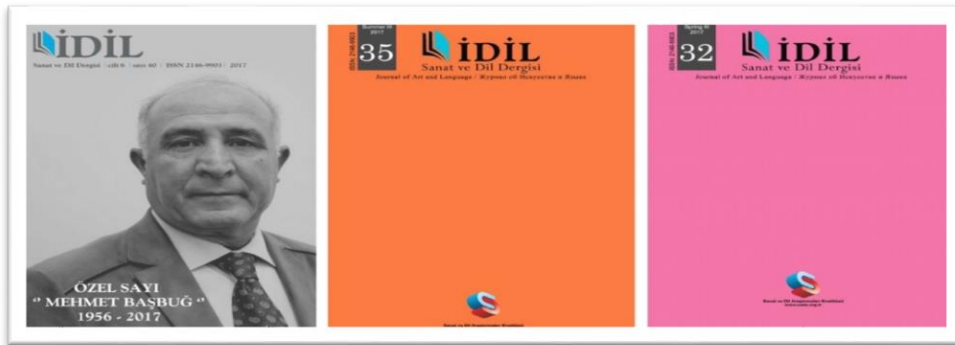
Resim 2.3: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımları

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

Derginin logosu kapağın üst kısmında ortaya hizalanarak kullanılmıştır. Bu kullanım estetik açıdan gözü yormayabilir. Logo bir çok dergide, dergi kapağının üst bölümünde değişmez bir şekilde yıllarca kullanılmaktadır. Bu kullanım derginin adının kolay fark edilebilirlik ve tutarlılık sağlaması yönünden tercih edilmektedir (Pektaş Turgut, 2009:114). Kapakta kullanılan sade ve sürekli değişen renk seçimi ve zaman zaman kullanılan görseller nedeni ile belli bir bütünlük oluşturmadığı belirtilebilir.

Resim 2.4: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Kapak Tasarımları

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

Derginin hemen sol hizasında ise; sayısını ve periyodunu belirten gri bir dikdörtgen kullanılmıştır. Bu kutunun içerisinde dönemin sayısını vurgulamak için daha büyük bir punto tercih edilerek sayı numarası eklenmiştir.

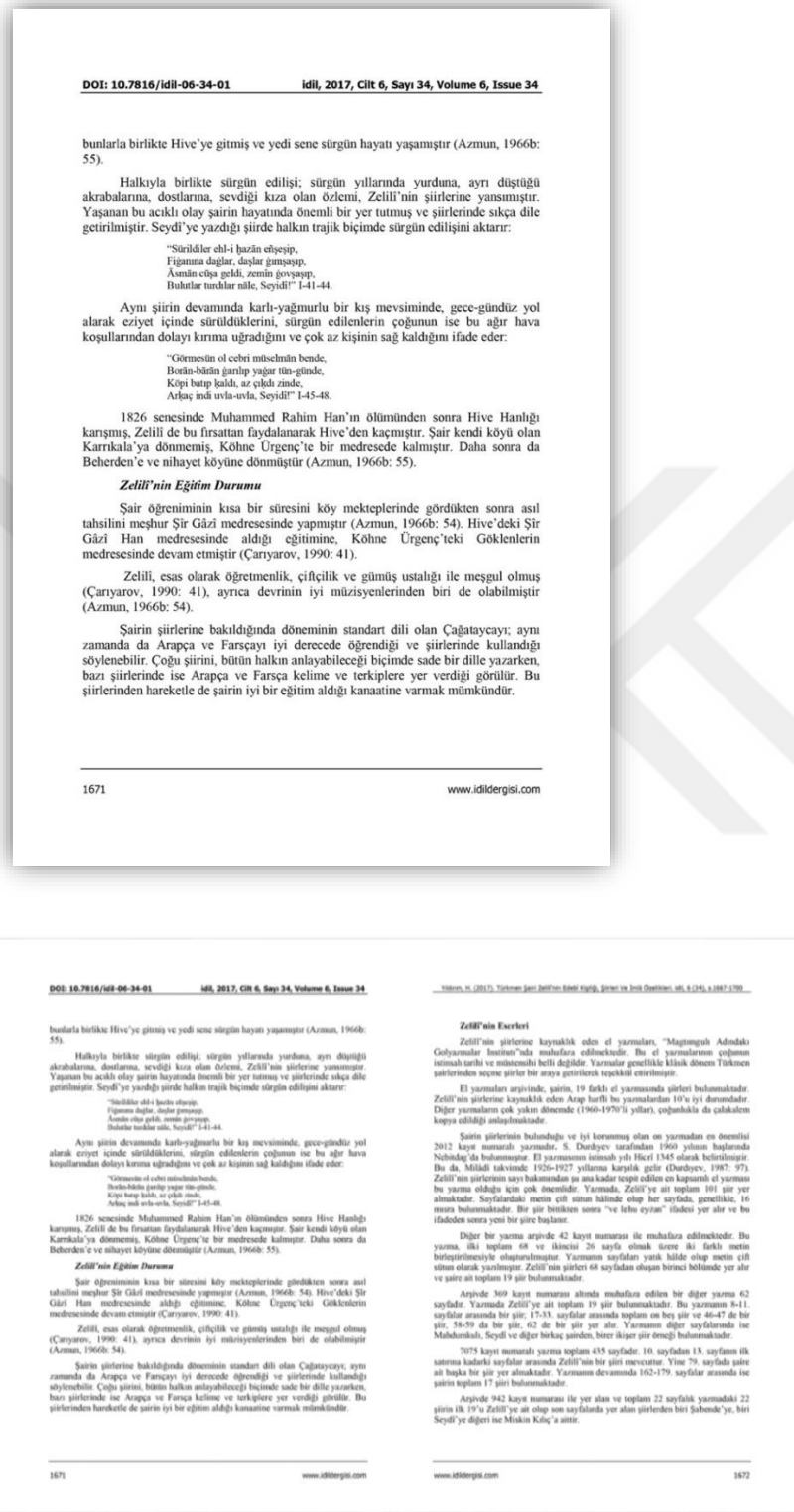
Tasarımda görsel hiyerarşi, tasarımda vurgulanmak istenen etmenlerin farklı unsurlar dikkate alınarak ölçülenmesidir. Bu durum bazen büyüklük küçüklük şeklinde olabileceği gibi bazen de renk veya sayfa yüzeyindeki hareket ile de saplanabilir. Buna göre düşünüldüğünde Dergi'nin periyod belirten dikdörtgen bölümünde yer alan logonun, altında yer alan Journal of Art and Language yazısı ile birbirine çok yakın olduğu ve bu durumun bir görsel karmaşa oluşturduğu ifade edilebilir. ISBN numarası gri kutuya dayalı aşağıdan yukarı bir şekilde yazılmıştır. Ayrıca Sanat ve Dil Araştırmaları Enstitüsü logosu orta hizalı ve üç boyutlu şekilde kullanılmıştır. Logonun bu şekilde üç boyutlu kapak yüzeyinde yer alması görsel bütünlüğü zorlayıcı bir unsur olarak görülebilir. Üstelik logonun altında yer alan yazının, okunabilirlik açısından uygun olmadığı söylenebilir.

İdil Sanat ve Dil Dergisinin Sayfa Tasarımı Açısından İncelenmesi

İdil Sanat ve Dil Dergisi sayfa tasarımı açısından ele alındığında, bilginin okunabilir, ilgi çekici ve etkili düzenlendiği anlaşılmaktadır.

İdil Sanat ve Dil Dergisinin sayfa tasarımları makale içerikli olduğu için belli bir ölçütte tasarlanmıştır. Sayfada kullanılan font Times New Roman olup, sayfa numaraları bir şeritle derginin alt kısmında yer almaktadır. Kullanılan bu font akademik anlamda en yaygın tercih edilen fonttur ve resmi bir anlam taşımaktadır. Okunurluğun oldukça yüksek olduğu tırnaklı yazı karakterleri bir çok araştırma sonucu ortaya konulmuştur. Uzun metin içerikli gazete, dergi, kitap ve raporlar gibi ürünlerde bu yazı karakteri okumayı kolaylaştırmakta ve tırnakları (serif) sayesinde görsel bir bütünlük sağlamaktadır. 1900'lü yıllardan bu yana Times New Roman tırnaklı yazı sitilinin en başarılı örneklerinden görülmekte ve özellikle gazeteler tarafından vazgeçilmez olarak kullanılmaktadır (Parker, 1989: 101). Ayrıca Pektaş'ın da (2009:172) belirttiği gibi, sadece içerik ile değil, sayfa düzenlemesi ile okura hitap etmenin ve kendini tanıtmının önemli olduğu; bu nedenle fotoğraf, yazı ve resimleme gibi unsurların yayınlanacağı ortamın (kağıt, ekran) özellikleri göz önünde bulundurularak tasarlanması ve sunulması gerektiği ifade edilmiştir. Tüm bu öğelerin birbiri ile uyumu konu başlığından sayfa numarasına, içindekilerden arka kapağına kadar görsel kimlik oluşumunu ve okuyucuya yansımaları etkilemektedir.

Resim 2.5: İdil Sanat ve Dil Degisinin Sayfa Tasarımı

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

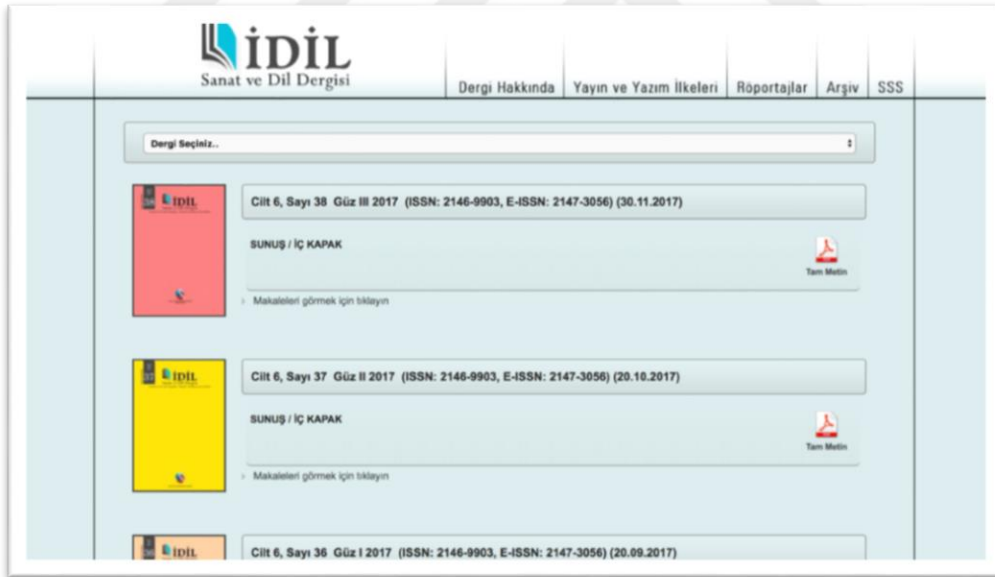
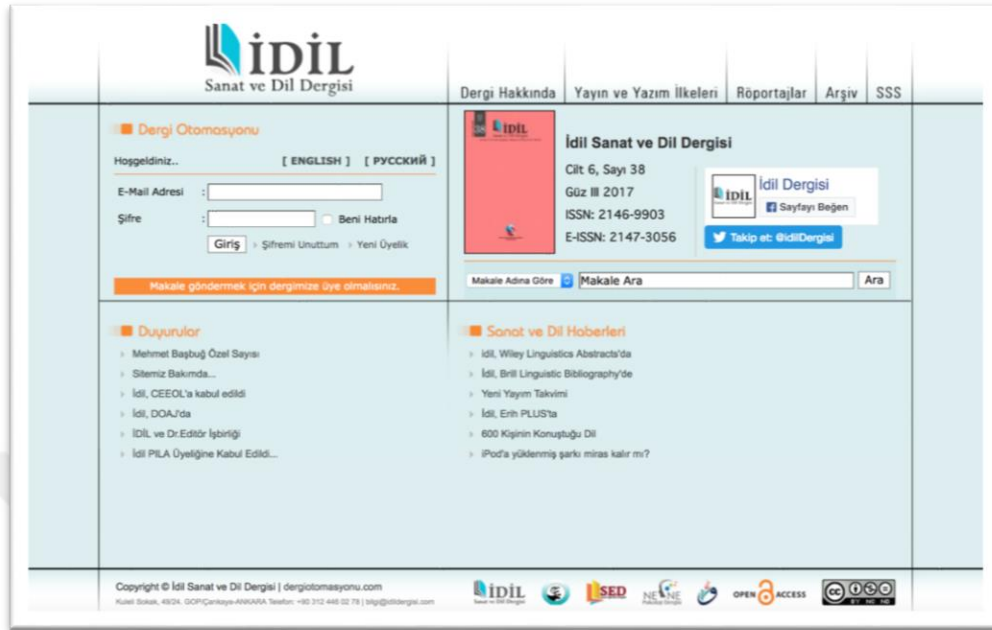
Sayfanın üst kısmında ise; derginin adı, yılı, sayısı, cildi ve sayfası yer almaktadır. Sayfanın sol alt köşesinde derginin web site adresi yer almaktadır.

Derginin sayfa tasarımı akademik kurallara uygun şekilde tasarlanmış olsa da daha yeni bir anlayışla yani modern tasarıma uygun sayfa numaraları ve sayfa tasarımı ile akademik kurallar çerçevesinde göze hitap eden bir şekilde tasarlanabilir.

İdil Sanat ve Dil Dergisinin Web Sitesine Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi

Günlük hayatta tıpkı bazı araç ve gereçlerin kullanışlı olup olmadığı hakkında yorumlar yapılabildiği gibi web arayüzlerinin kullanılabilirliği tartışılmaktadır. Elektronik dergilerin web sitesindeki erişilebilirlik ilkesi çok önemlidir. Web sitesi tasarımı kullanıcı odaklı olmalı ve dikkat çekmelidir; çünkü çoğu kullanıcı elektronik dergiyi algılamakta güçlük çekmektedir. İdil Sanat ve Dil Dergisi web sayfası ana sayfasında bir çok bilgi ve pdf formatta dergiye ulaşımı içermektedir. Web site ana sayfası sağ üst bölümünde Dergi Hakkında, Yayın ve Yazım İlkeleri, Röportajlar ve Arşiv yer almaktadır.

Resim 2.6: İdil Sanat ve Dil Dergisinin Web Sitesi

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

Derginin web sitesi'nde erişilebilirliği ve derginin kullanıcı hesabı ana sayfadadır. Makale okurları ve yazarları bu hesabı kullanabilir, makale gönderebilirler. Kullanılabilirlik ve erişilebilirlik arayüzün kalitesini, değerini ve nasıl kolay kullanılabileceğini gösteren bir değerdir (Nielsen, 2012).

Web sitenin ana bölümleri kolay bir ulaşılabilirliğe sahip iken; ana sayfayı iki bölümden oluşturmak karmaşa yaratabilir. Sağ kısımda yer alan makale ara butonu oldukça faydalı olur iken; İdil Sanat ve Dil Dergisi twitter sayfası bu bölümde gereksiz ve görüntü kirliliği yaratabilir. Web sayfasında duyurular ve Sanat Dil haberleri sayfanın alt kısmında bulunmaktadır. Bu kadar bilginin ana sayfada yer alması algıda değişkenlik yaratabilir. Dergiye ulaşım tam metin pdf dökümanlar ile sağlanmaktadır. Derginin kapakları solda, sayısı ise aynı hizada yer almaktadır. Makaleleri görmek için ise dergilerin yanına ayrı bir buton eklenmiştir. Ancak erişilebilirlik açısından derginin web sitesinin, daha erişilebilir olması sağlanabilirdi. Çünkü bir Web sitesinin en temel amacı, daha çok kullanıcı kitlesine ulaşmaktır. Bu sitelere erişimi etkileyen, kullanılabilirliğe göre üç önemli unsur bulunmaktadır; “arama kolaylığı, yükleme süresi ve tarama yeterliliğidir. Kullanıcılar bir web sitede en çok erişilebilirliğe önem vermektedir” (Keş, 2006:42)

Resim 2.7: İdil Sanat Dergisinin Web Site’de Erişilebilirliği

Kaynak: <http://www.idildergisi.com>, 2019.

E- dergilerin birçoğu web sayfası yapısında tasarlanabilmektedir. Oysa yeni teknolojik uygulamalar farklı tasarım modelleri ve farklı bir tasarım anlayışı gerektirir (Turgut, 2009:68). Bu nedenle elektronik dergilerin web siteleri daha modern ve farklı anlayışlara uygun tasarlanabilir.

2.1.2. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat ve Tasarım Dergisi İncelenmesi

Sanat ve Tasarım Dergisi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi tarafından yılda iki kez, görsel sanatlar ve tasarım alanında yayımlanan hakemli bir dergidir. Dergi akademik makaleler içeren ve hakem kuruluna sahip belli kurallar içermektedir.

Dergi, sanat ve tasarım alanına ait makalelerin yanı sıra, sanatla alakalı temel çalışmaları, sanat tarihi, sanat felsefesi, sanat sosyolojisi gibi alanlarda yazılmış makaleler, örneğin edebiyattan müziğe, resimden mimariye kadar sanatın bütün dallarındaki akademik çalışmaların takip edilmesi için ve okuyucuya ulaşmak üzere çıkarılan akademik bir dergidir.

Sanat ve Tasarım Dergisinin Amblem ve Logo Tasarımı Açısından İncelenmesi

Sanat ve Tasarım dergisi'nin logosu siyah beyaz renklerden ve baş harflerin bir araya gelmesi ile oluşmuştur. Logo'nun baş harfleri kalın bir şerit ile birleştirilmiştir.

Resim 2.8: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Logosu

Kaynak: <http://www.sanatvetasarim.gazi.edu.tr>, 2019.

Logo tasarımı insanlar için hatırlanabilir olması açısından, sade ve anlaşılır olmak zorundadır. Sanat ve Tasarım Dergisi için tasarlanılan logo baş harflerden oluşturularak anlaşılır olması vurgulanmış olabilir fakat; logonun etrafındaki kalın şerit ve kalın font tercihi anlaşılabilirliği zorlaştırabilir. Sanat ve tasarım yazısı için küçük harfler tercih edilirken; dergi kısmı büyük harflerden oluşmuştur. Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi yazı fontu ve diğer fontlar farklılıklar göstermektedir. Tüm bu unsurların görsel bütünlük açısından uygun olmadığı belirtilebilir. Renk açısından siyah beyaz sadelikten yana bir tercihte bulunulduğu görülmektedir. Ayrıca, akademik bir

dergi olduğu için renk geçişleri de kullanılmamıştır.

Yapılan inceleme neticesinde elde edilen bulgulara göre, bir yazının tamamen kalın veya italik formda dizilmesinin okunurluğu azaltan bir etkiye sahip olduğu söylenebilir. (Kurtcu, 2011:53)

Sanat ve Tasarım Dergisinin Kapak Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dergi kapaklarının en önemli unsuru, derginin içeriğini ilk olarak okuyucu ile buluşturmasıdır. Dergi tasarımında ünlü olan tasarımcıların uyguladığı yeniliklere bakıldığında; dergilerin birbirinden ayırt edilebilecek farklılıklara sahip olduğunu gösteren belli unsurlar olduğunu görebiliriz. Bunlar ilk olarak logolar, ikincil olarak ise kapaklardır (Karaduman, 2007:68). Sanat ve Tasarım dergisinin kapak tasarımını incelediğimizde; beyaz bir zemin üzerine logo ortalanarak yerleştirilmiştir. Gazi Üniversitesi' nin logosu sayfanın sol üst köşesinde sanat ve tasarım dergisi yazısı ile bulunmaktadır.

Derginin kapak tasarımını tamamen logo tasarımı ile tutarlılık sağlamaktadır. Sağ üst köşede period belirleyen yuvarlak mavi form ise siyah beyaz olan logo ve kapak üzerine renk vererek dikkat çekici bir unsur olabilir. Kapak tasarımına kullanılan mavi renk ile görsel bir estetik ve sadelik oluşturulmaya çalışılmıştır. Görsel kimlik oluşturulmasında rengin önemli bir yeri ve çeşitli faydaları vardır. Bunların başında; kurum kimliğinin ve özelliklerinin belirginleştirilmesini güçlendirilmesini sağlar. Tasarım yüzeyinde sade parçalar arasında bütünlük sağlayarak etkiyi güçlendirir. Dikkati ve ilgiyi çekerek kurumun değerini vurgular; hayal gücünü gösterir ve karşılaştırma olanağı sunar; mesajın hatırlanmasını kolaylaştırır; hafızada yer eder (Teker, 2009:176).

Resim 2.9: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Kapak Görüntüsü

Kaynak: <http://www.sanatvetasarim.gazi.edu.tr/web/>, 2019.

Sanat ve Tasarım Dergisinin Sayfa Tasarımı Açısından İncelenmesi

Sanat ve Tasarım Dergisi'nin sayfa tasarımları makale içerikli ve akademik olduğu için özel olmayan normal boyutlarda düzenlenmiştir. Sayfada kullanılan font Calibri olup, sayfa numaraları derginin alt kısmında yer almaktadır. Kullanılan bu font akademik anlamda tercih edilmesede sade ve yalın bir yapıya sahiptir. Belli bölümlerinde italic formu tercih edilmiştir. Sayfa tasarımında bir renk ya da boyut değişikliğine gidilmemiştir. Çünkü, uluslararası kağıt formunu tüm kişiler kullanabilir. Akademik dergiler genellikle içerik odaklı olduğu için tamamen yazının önemini vurgulama amaçlanmaktadır. Bu nedenle sayfa tasarımı standart boyutlardadır.

Resim 2.10: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Sayfa Görüntüsü

Resim 2. Johann Heinrich Schönbald, Sel, 1634-1635, Tüval Üzerine Yağlıboya, 137x208 cm.

Diğer mitlerde olduğu gibi Yunan'da da insanların ortadan kaldırılması ve bir felakete uğramaları, işemiş oldukları günahlardan dolayıdır. Burada da cezalandırma diğer mitlerde olduğu gibi sel felaketiyle olmuştur. Yunan Mitolojisi'nde Deucalion mitine göre, çok eski zamanlarda insanlar günah işlemeye başlarlar ve Zeus bu durumdan rahatsızlık duyar ve onları cezalandırmaya karar verir (Resim 2). Burada da felaket öncesi bir uyarma söz konusudur. Aslında bu olay Pelagos'un oğlu Lykaon'un tanrı tanrımlar oğullarına duyduğu derin öfke nedeniyle Zeus'un insanlığı gönderdiği bir cezayıdır. Lykaon'un oğullarının işledikleri suçlarla ilgili haberler Olympos'a ulaştığında Zeus, bütün bunlara bizzat tanık olmak için fakir bir yolcu kılığında giyerek onları ziyaret eder. Oğulların canilikte o kadar ileri gitmişlerdir ki, konuklarına verdikleri çorbaya koyun ve keçi kuyruklarıyla beraber kardeşleri Nyktimos'un başsaraklarını da karıştırmışlardır. Aynı zamanda pişirdikleri bu çorbayı yaşlı adama da sundular. Zeus, ev sahiplerinin hepsini kurda çevirdi ve Olympos'a dönüşünde, barbarlığın bütün insanlığı sardığına düşünür onları hepsinin yok edilmesini gerektirir karar vererek yeryüzüne büyük bir Tufan gönderdi (Craves, 2012: 174). "Prometheus, insan olan oğlu Deucalion ve eşi, Tufan'ın geleceğini haber vererek uyarır. Deucalion ve eşi, Pyrrha'yı odunlardan yapılmış sandığın içine yerleştirir. Dokuz gün dokuz gece süren yağmurun sonunda, bütün dünya yok olur, sadece iki dağın tepesi Yunanistan'da kalır (Seyidoğlu, 2007: 27). Çift, Teselya dağlarında karaya çıktıklarında Tufan geçmiş ve bu kaosun neticesinde kurtulan tek canlı onlar olmuştur. Zeus bu çiftle Hermes'i gönderdi (Gezgin, 2009: 53). Çift, Zeus'tan yeni insanlar yaratması talebinde bulunur ve

58

STD 2016 ARALIK - SAYFA 27-53

e-ISSN 2149 - 6395

Batılı Sanatçıların Çallı Kuşağı'na Etkileri*

Prof. Dr. Deniz Boyar

Makale Göz Tarih: 03.08.2016
Yayın Kabul Tarih: 11.11.2016

Öz

Çallı Kuşağı, bilinen bir diğer ifadeyle 1914 Kuşağı; Osmanlı İmparatorluğu'nun son dönemlerinde sanat hayatına çıkan sanatçılardan oluşur. Bu sanatçılar yalnızca bir imparatorluğun ardından her anlamda yeniden inşa edilen Cumhuriyetin, resim alanında gelişiminde ve değişiminde önemli görevler üstlenmişlerdir. Dönemin politikalarına uygun olarak sanatçıların kendilerini geliştirmek üzere batıya girmişler ve yurt dışı sanat eğitimini almışlardır. Burada aldıkları akademik eğitimi yanı sıra müze ziyaretleriyle batı sanatını yakından takip etmiş ve eserlerini yabancı müzelerinde 1. Dünya Savaşı son yıllarında özellikle avrupalı sanatçıların yurt dışına aldıkları bilgi ve becerileri kullanarak yapmışlardır. Çallı Kuşağı sanatçıları aldıkları akademik eğitimin verdiği klasik resim anlayışı ya da bu dönemde geliştirilmiş olan yeni sanat akımları yerine a döneminde halihazırda uygulanıyordu? İncelenenler, bu alandaki etkileşimlerin sonuçları ve akademik eğitimin bir emperyalizmi olarak görülmüştür. Sanatçılar, ulusal, felsefi, sosyal ve teknik yönlerden batılı sanatçıların etkilerinden bu alanda; Çallı Kuşağı sanatçıları, onların yurt dışı eğitimleri, aldıkları akademik sanat eğitimi, sanatçıları ve eserleri analiz edilmiştir.

Anahar Kelimeler: Çallı Kuşağı, Akademik Emperyalizm, Batılı Sanatçılar, Eklek Dese-Bossa-Arts, Julian Akladine.

EFFECTS OF WESTERN ARTISTS ON ÇALLI GENERATION

Abstract

Çallı Generation known by another name 1914 Generation, consists of artists who started his artistic life in the last period of the Ottoman Empire. After collapse of an empire, these artists took an important role in the development and changing of the field of painting of a rebuilt Republic in every sense. Despite the difficulties of the period producing artists had gone to west to develop themselves and have experienced the international art education. They had the opportunity to follow and examine the western art by visiting the museum as well as the academic training they received there. The knowledge and experience they have acquired abroad were transferred to our country by the artists who return home with the outbreak of World War II. Instead of new art movements emerging in this period or classical painting idea that Çallı Generation artists received during their academic training, they adopted still applied impressionism at that time, they produced works with the effects of this style and brought academic impressionism in our country. Artists were influenced by western artists in terms of style, subject, brush strokes and colors. In this article, Çallı Generation artists, their education abroad, art education, artists and their works influenced will be examined.

Keywords: Çallı Generation, Academic Impressionism, Western Artists, Eklek Dese-Bossa-Arts.

Prof. Dr. Deniz Boyar, Tuzluca Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, Resim Bölümü, EDİRNE.
E-posta: denizboyar@tuzluca.edu.tr
* 28.04.2016 tarihinde Anadolu Üniversitesi Eğitimler Enstitüsü Yabancılarca Sorulmuş Soruların 4. Üstün-Orta Sınıf Sınavına katılan adaylar arasında en yüksek puanı alanlar "1914 Kuşağı Sanatçılarına Batılı Etkileri" başlıklı makalesi kapsamında en yüksek puanı almışlardır.

27

Çallı Kuşağı'na Genel Bakış

İbrahim Çallı, Feyhaman Duran, Nazmi Ziya Güran, Hüseyin Avni Lifi, Hikmet Onat, Namık İsmail, Ruhi Aral gibi sanatçılardan oluşan Çallı Kuşağı ve grupla etkileşim içinde olan Ali Sami Boyar, Sami Yetik, Vehbi Berkeoğlu, Şevket Dağ, Mehmet Ali Laga gibi aynı dönemde yaşayan diğer sanatçılar dönemin sanatına yön vermişlerdir.

Çallı Kuşağı, resimlerinde izlenimcilik etkilerinin hissedildiği sanatçılardan oluşur. Ancak onlardan önce Halil Paşa'nın (1952/7- 1939) ve batıya gitmeden kendi başına çıkış yolu arayan Hoca Ali Rıza'nın (1858-1930) eserlerinde aydınlık bir paletin izleri sürülebilir. Bu sanatçılar atölyeden çıkarak açık havada çalışmışlardır.

Paris eğitimini tamamlayarak yurda dönen Halil Paşa'nın bazı resimlerinde Batıda bir okul kimliğini kazanmaya başlamış olan izlenimcilik etkileri görülebilir. "İşk öğesinin büyük devrimcisi ise Halil Paşa'dır. Halil Paşa'dan önce işk öğesinin renk değerleriyle aynı oranda kaynaştığı bir başka örnek şimdiki bulamıyoruz (Tansuğ, 1994: 40)."

Sanatçının, Çallı Kuşağı üzerinde etkisi olduğu düşünülmektedir. "Halil Paşa, günümüzlerinde, Çengelköy kıyılardan meydana getirildiği Kemi Boğaz peyzajlarında 1914 Emperyalizmi'nin öncüsü sayılabilir (Berk ve Turan, 1981: 24)."

Tonlama anlayışı, Çallı Kuşağı'ndan önce değişmeye başlamıştır.

Bu yeni hava içinde figür sorununa değinmek için öncelikle Halil Paşa'nın 1894 tarihli "Kanepede Yatan Kadın", ele alınmalıdır. Sanatçı, Ön Rönesans'tan beri nesneye çok tonluk kazandırdığı bilinen yontme yaklaşımına yerinde, Manet'in yöntemine yaklaşıyor görünmektedir. Bu tavrı az da olsa Osman Hamdi'nin 1899 tarihli yaptığı "Evlik'in Portresi", 1906 tarihli "Hüsnü Kadın" için de geçerlidir.

Halil Paşa ve Hoca Ali Rıza gibi sanatçılar tarafından doğadan çalma fikri geliştirilerek açık havada ya da atölyede poşadlar oluşturulmaya başlandı. Çallı Kuşağı ile birlikte fotoğraftan resim yapma geleneği bırakılmış, doğaya dönülmüştür. Ülkemizde poşad çalışmalarını izlenimcilik etkilerinin başladığı bu döneme rastlar. Sami Yetik, Avni Lifi ve Namık İsmail gibi sanatçılar da bu yönde çalışmışlardır.

Türk öğrenciler bu dönemde Sanayi-i Nefise'de nü model çalışmışlardır. Bu nedenle onların Fransa'da aldıkları desen eğitimi çizim güçlerini olumlu yönde etkilemiştir. Burada gün boyunca nü modelden çalma imkanı elde etmişlerdir.

*Adnan Çeliker, <http://www.ankel.com/Newsletters.html>, Eğitim Tarih: 20.03.2014.

28

Kaynak: <http://dergipark.ulakbim.gov.tr>, 2019.

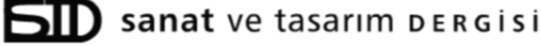
Dergi sayfaları, içeriğin anlamsal olarak görsel ifadesini daha etkileyici yapmak ve güçlendirmek için yazının, resimlemenin ya da fotoğrafın birbiriyle ilişkileri, etkileşimi, aralarındaki zıtlıklar, biçimlerin sayfanın negatif alanıyla olan ilişkileri, boyutları, düzenlenişleri ile içeriği yansıtan anlamsal varlığı düşünülerek tasarlanır (Tuncay, 1998:35).

Sanat ve Tasarım Dergisinin Web Sitesine Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi

Derginin web sitesi beş bölümden oluşmaktadır bunlar; Anasayfa, Dergi Hakkında, Yayın İlkeleri, Makale Arşiv, İletişimdir. Dergiye ulaşım makale arşiv kısmından sağlanmaktadır. Makale adları, yazarlar ve görüntüle bölümleri tablo şeklinde oluşturulmuştur. Dergiye hemen bu tablonun üst kısmında yer alan sayı indirme butonu ile ulaşılmaktadır. Derginin web sitesine erişilmesi gayet uygun ve pdf döküman olarak okunabilir ve indirilebilir. Bütün sayılar alt alta web sitesin’de yer almaktadır ve indirilebilmektedir.

Resim 2.11: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği

Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi

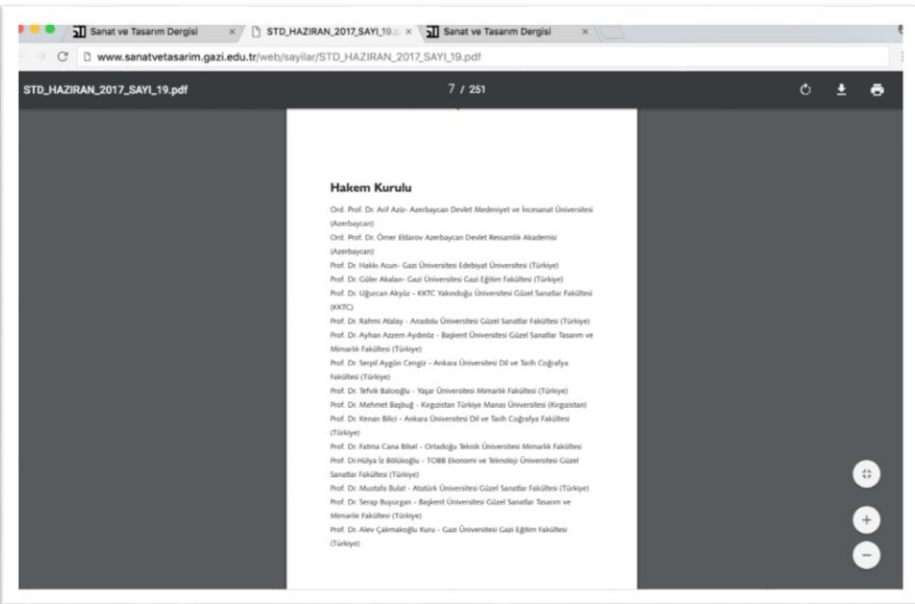
Anasayfa
Dergi Hakkında
Yayın İlkeleri
Makale Arşiv
İletişim

19. Sayı Haziran 2017

[19. sayıyı indirmek için tıklayın.](#)

18. Sayı Aralık 2016

Makale Adı	Yazar	Görüntüle
Batılı Sanatçıların Çallı Kuşağı'na Etkileri	Deniz BAYAV	
İnaç Sistemleri İçerisinde Yer Alan Tufan Miti ve Bunun Resim Sanatına Yansımaları	Yüksel GÖĞEBAKAN	
Kamusal Alanda Atık Malzemelerle Yapılan Sanatsal Çalışmaların Sürdürülebilir Kent Hayatına Katkıları	Başak GULUM, Oğuz DİLMAÇ	
Çağdaş Grafik Tasarım ve Reklamcılıkta Andy Warhol Etkisi	Atilla IŞIK	
Mitoloji ve Çağdaş Sanat	Cemile KAPTAN BAZIYAR	
Bireysel ve Toplumsal Hafızanın Sanat Eserlerinde "Kıyafet" Aracılığı ile Kurgulanması: Gülsün Karamustafa ve Gülçin Aksoy	Duygu SABANCILAR	
Halikarnas Balıkçısı ve Resimlemeleri	Elif SONGÜR DAĞ	
Seramik Yüzeylerde Monobaskı Uygulamaları	Perihan ŞAN ASLAN	
Grafik Tasarımda Litografinin Yeri ve Henri de Toulouse-Lautrec'in Afiş Tasarımları	Melike TAŞÇIOĞLU, Aydan SİRETLİ	

The screenshot shows a web browser displaying the article list for the 18th issue of the journal. The page title is "STD_HAZIRAN_2017_SAYI_19.pdf" and the page number is "7 / 251". The content is a list of articles with their titles and authors, matching the table above. The page is viewed in a dark theme.

Kaynak: <http://www.sanattetasarim.gazi.edu.tr>, 2019.

Resim 2.12: Gazi Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi'nin Web Sitesi'nden Görüntüsü

Kaynak: <http://www.sanatvetasarim.gazi.edu.tr>, 2019.

Dergi, web sitesinin sol kısmından tam ekran bölümünden görüntülenebilir ve sağ bölümünden dosyayı indir bölümünden indirilebilir. Dergi içeriği sağ bölümdeki ara butonlardan araştırılabilir.

2.1.3. Journal of Interdisciplinary and Intercultural Art Dergi İncelenmesi

Disiplinlerarası ve Kültürlerarası Sanat Dergisi JIA JOURNAL (JIA), kâr amacı olmayan uluslararası hakemli bir dergidir. Yılda iki kez online olarak yayınlanan derginin, gerekli durumlarda ek olarak özel sayıları çıkartılmaktadır. Dergiye Türkçe, İngilizce, Fransızca, Almanca ve Rusça olmak üzere beş farklı dilde makale kabul edilmektedir. Yayın kurulu tarafından gerekli ve uygun görüldüğü takdirde farklı dillerdeki makalelere de yayın olanağı sağlanmaktadır. Dergi, tüm sanat disiplinlerinin birbirleri ile etkileşimlerini ve ilişki içinde olduğu tüm sosyal ve pozitif bilim dallarını (Sosyoloji, Felsefe, Psikoloji, Arkeoloji, Antropoloji, Etnografya gibi Sosyal Bilimlerin

tüm alanları/ Matematik/ Fen Bilimleri ve benzeri) yayın yelpazesine dâhil etmektedir. Derginin kabul edilen yayın türleri: Disiplinlerarası ve kültürlerarası sanat alanlarındaki araştırmaları kapsayan ve aşağıda maddeleştirilen tüm çalışma türleri yayımlanmak üzere değerlendirmeye alınmaktadır. İlgili yayın türleri;

- Özgün Makale
- Derleme
- Eleştiri Yazısı
- Araştırma Özetleri
- Kitap İncelemeleri

JIA Journal Dergisinin Amblem ve Logo Tasarımı Açısından İncelenmesi

JIA dergisi beş farklı ülkeden makale kabul ettiğinden ve bir çok okura ulaştığından dolayı logosunda dünyaya benzer bir imge kullanarak tasarlanmış olduğu gözlenmektedir. Genellikle mavi renk tercih edilen logo'da interdisciplinary ve intercultural kelimelerini vurgulamak amacı ile pembe renk kullanılmış olabilir. Emre Becer (1997:60) grafik tasarımcıların renk seçiminde dört temel unsuru dikkate alması gerektiğini vurgulamıştır. Bunlar;

- Rengin kültürel çağrışımı,
- Hedef kitlenin tercih rengi,
- Firma ya da ürünün karakteri ve kişiliği,
- Tasarımdaki yaklaşım biçimi

Vurgu amblem gibi simgesel anlam kazandırmada oldukça önemlidir, tasarımda en önemli vurgu görsel ya da tipografik şekilde ifade edilmelidir ki bu hazırlanan amblemin anlamlandırılmasına yardımcı olmalıdır (Bıçakçı, 2013:104). Logo'da kalın bir font tercih edilerek görel bir bütünlük sağlanmış olduğu söylenebilir.

Resim 2.13: JIIA Dergisi'nin Logosu

Kaynak: <http://www.ijiaa.com/>, 2019.

JIIA Journal Dergisinin Kapak Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dergi kapağında kullanılan her unsurun mesela tasarım, fotoğraftaki figür, resimleme, tipografi ve barkod kapak üzerinde belirlenen amaçlara göre tasarım disiplini içerisinde uyuma dayanır. Bu nedenle tek tip kapak tasarımı hiçbir zaman yeterli olmamalıdır ve olmamıştır. Kapak tipografiden, resimlemeye, fotoğraftan, sadece sembolik bir biçime ya da tüm bu unsurların amaca uygun olarak bir arada uygulanmasıyla oluşturulmalıdır. Önemli olan mesajın biçime dönüşmesinde doğru yöntemin belirlenmesidir. Kapak tasarımında konu bağlamında yaratılan görsel ifadenin diğer unsurlara taşınmasıyla kapakta biçimsel bütünleşme sağlanabilmektedir (Karaduman, 2007:70).

JIIA Dergisi'nin kapak tasarımında logo klasik bir şekilde solda kullanılmıştır. Kapak tasarımı kendi içerisinde üç bölüme ayrılmıştır ve bu bölümleri pembe şeritler sağlamaktadır. Akademik dergilerde gerekli olan tüm unsurlar ISSN numarası, cilt ve sayısı solda ve sola hizalı kullanılmıştır. Kapağın orta bölümündeki zeminde koyu mavi bir renk ve simetrik yuvarlak şekiller kullanılmıştır. Bu şekiller farklı tonlarda meydana gelirken modern bir görünüm sağlamak amaçlanmış olabilir. Derginin en üst bölümünde mavinin tonlarından oluşan soft bir gradient şekil kullanılmıştır. Bu şekil logo ile birlikte kullanılmaktadır fakat orta zemindeki kullanılan şekiller ile tutarlılık sağlamadığı belirtilebilir. Renk uyumu açısından ise; kargaşa oluşturduğu gözlenebilir. Dergi'nin sol at köşesinde web adresi Baş editor yazısı e-ISSN numarası ile hizalanarak belirtilmiştir. Dergi kapağı bütünde estetik görünsede şekillerin tutarsızlığı açısından estetik olmadığı saptanabilir.

Resim 2.14: JIIA Dergisi'nin Kapak Görüntüsü

Kaynak: <http://www.ijia.com>, 2019.

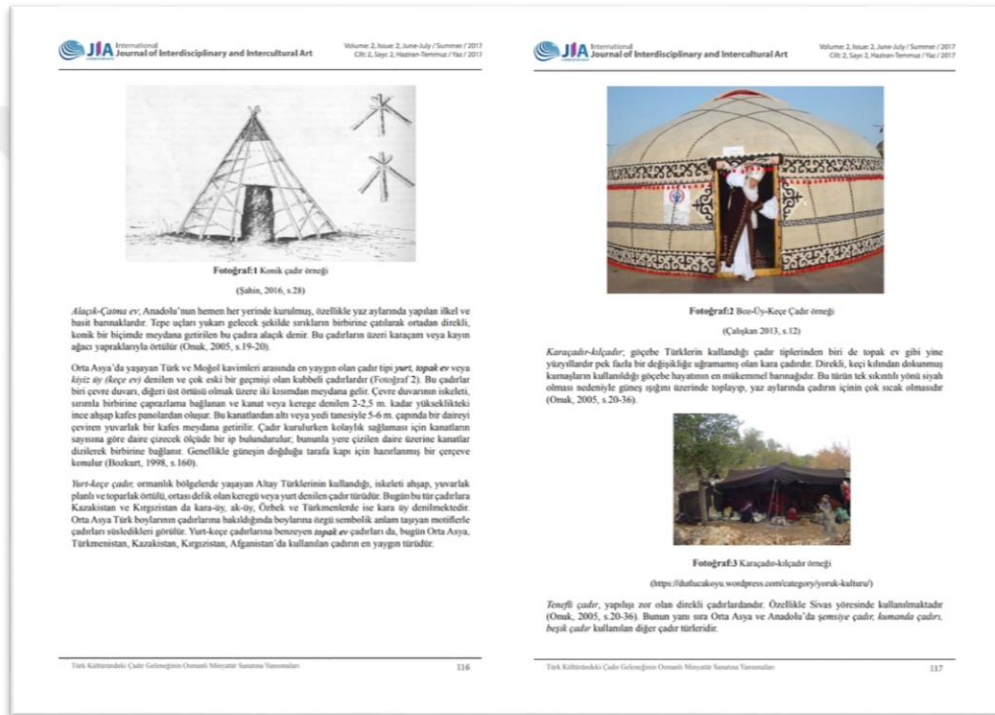
JIA Journal Dergisinin Sayfa Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dergi sayfaları, içerdiği yazılar kadar sayfa düzenlemesi ve tasarımı ile de okuyucunun dikkatini çekebilir ve kendini okutup tanıtabilir. Dergi sayfalarının herbiri, derginin bütün kimliğini oluşturan, onu meydana getiren bir parçadır. Dergi sayfasındaki metinler, başlıklar, açıklama için eklenen dip notları, seçilen yazı karakteri, yazı büyüklüğü seçimi, sayfa kağıdının türü, kalınlığı-inceliği ve her görsel öğenin sayfa üzerindeki yerleşim biçimi görsel kimliği meydana getirir.

Dergi sayfalarının her biri kendi içinde bir uyumu ve dengeyi içerir ise; bir bütünün parçasını oluşturması nedeniyle diğer sayfalarla da bir uyum ve dengeyi

sağlayabilmelidir. Sayfalarda tasarım olarak benzer bir anlatım dili olabileceği gibi farklılıklar da olabilir çünkü, dergi sayfaları aynı kapağın altında meydana gelir ve içerik olarak temelde aynı olsa da kendi içinde farklı bir konuya sahiptir. Amaçlanan sayfaların bir bütün olarak düşünüldüğünde ve bakıldığında tutarlılık ve uyum içinde olması gerekir. Daha çok dergi felsefesiyle örtüşmesi gereken bu durum, dergi tasarımının ilk aşamasında göz önünde bulundurulmalıdır (Karaduman, 2007:75)

Resim 2.15: JIIA Dergisi'nin Sayfa Görüntüsü

Kaynak: <http://www.ijiiia.com>, 2019.

JIIA dergisinin sayfa tasarımları tıpkı diğer örneklerde olduğu gibi akademik kurallar çerçevesinde oluşturulmuştur. Görseller sade bir şekilde sayfalara ortalanarak yerleştirilmiştir. Görsel olarak sade ve düzenli görünmektedir. Derginin içerdiği makalenin adı sol sayfanın sol alt köşesinde yer almaktadır. Kapaktaki bütünlüğü sağlamak amacı ile dergi iç sayfaları alttan ve üstten şeritler ile oluşturulduğu belirtilebilir. Solda dergi logosu sağda ise yine sayısı ve cildi yazmaktadır. Oldukça sade ve düzenli bir anlatım tercih edilerek, anlaşılabilirlik ön planda olduğu gözlenebilir.

JIA Journal Dergisinin Web Sitesine Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi

JLIA dergisinin web sitesine ulaşılabilirlik gayet kolay ve anlaşılırdır. Beş dilde makale yazılımının dağılımını ve makale alımını sağlayan site İngilizce dil olarakta ulaşılabilirliği sağlıyor ki bu durum akademik anlamda çok büyük bir avantajdır. Web sitesi gayet ayrıttılıdır; Anasayfa, Hakkında, Künye, Yazar rehberi, Son sayı, Arşiv, İndeksler, Yazar listesi, Yeni üyelik, Makale gönder ve İletişim bölümlerinden oluşmaktadır. Dergi'ye son sayı bölümünden kolaylıkla erişilebilmektedir. Dergi kış ve yaz dönemi olarak senede iki defa yayınlanmaktadır.

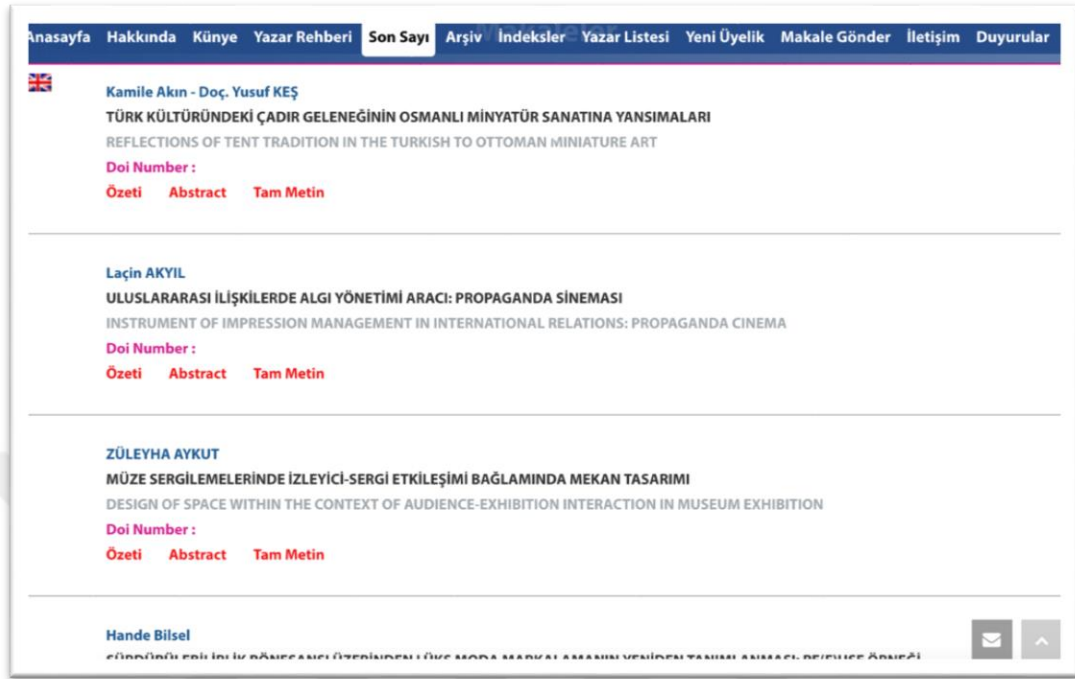
Resim 2.16: JIA Dergisi'nin Web Sitesi

Kaynak: <http://www.ijia.com/>

Dergi'nin son sayı bölümünden pdf dökümana ulaşılabilir ve bütün ayrıntılar görülebilir. Son sayının hemen alt bölümünde makalelerin adı ve yazarları yer almaktadır bu durum ise; okuyucuya çok büyük bir kolaylık ve anlaşılabilirlik sağlayabilir. Siteyi kullanacak olan akademisyenler içinde yeni üyelik ve makale gönder bölümleri kolay erişime uygun olarak belirtilebilir.

Resim 2.17: JIIA Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği

Kaynak: <http://www.ijia.com/son-sayi/>, 2019.

2.1.4 Journal Visual Art and Design Dergi İncelenmesi

Görsel Sanat ve Tasarım Dergisi bünyesinde Tasarım Tarihi, Sanat Tarihi, Görsel Kültür, Tasarım Metodolojisi, Tasarım Süreci, Tasarım Söylemesi, Tasarım ve Kültür, Sosyoloji Tasarımı dahil bir çok makaleyi içeren hakemli bir dergidir. Her makale, konu alanında bulunan en az iki bağımsız hakem tarafından incelenmektedir. Yazar, baş editör, editör kurulu, hakem ve yayıncı (ITB Journal Publisher) dahil olmak üzere bu dergide bir makale yayınlama eyleminde yer alan tüm tarafların etik davranışlarını açıklığa kavuşturmuştur. Dergi, yayın etik kuralları komitesi (COPE) 'nin dergi editörleri için en iyi uygulama kılavuzlarına dayanmaktadır. ITB Journal Publisher, Görsel Sanatlar ve Tasarım Dergisi'nin yayıncısı olarak yayıncılığın tüm aşamalarında vasilik görevini üstlenir ve etik ve diğer sorumluluklarımızı kabul etmektedir. Reklamcılık, yeniden basım veya diğer ticari gelirlerin editör kararlarında herhangi bir etkisi olmadığını garanti etmektedir. Buna ek olarak, ITB Journal Yayınevi

ve Yayın Kurulu, yararlı ve gerekli olduğu diğer dergiler ve / veya yayıncılar ile iletişimde yardımcı olacaktır. Dergi yılda belli olmayan aralıklarla yayınlanmaktadır.

Journal of Visual Art and Design Dergisinin Amblem ve Logo Tasarımı Açısından İncelenmesi

Visual Art and Design dergisi tipografik bir şekilde oluşturulmuştur. Simge özelliği bulunan logo tasarımı bulunmadığı gözlenmiştir.

Resim 2.18: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Logosu

Kaynak: <http://journals.itb.ac.id/index.php/jvad>, 2019.

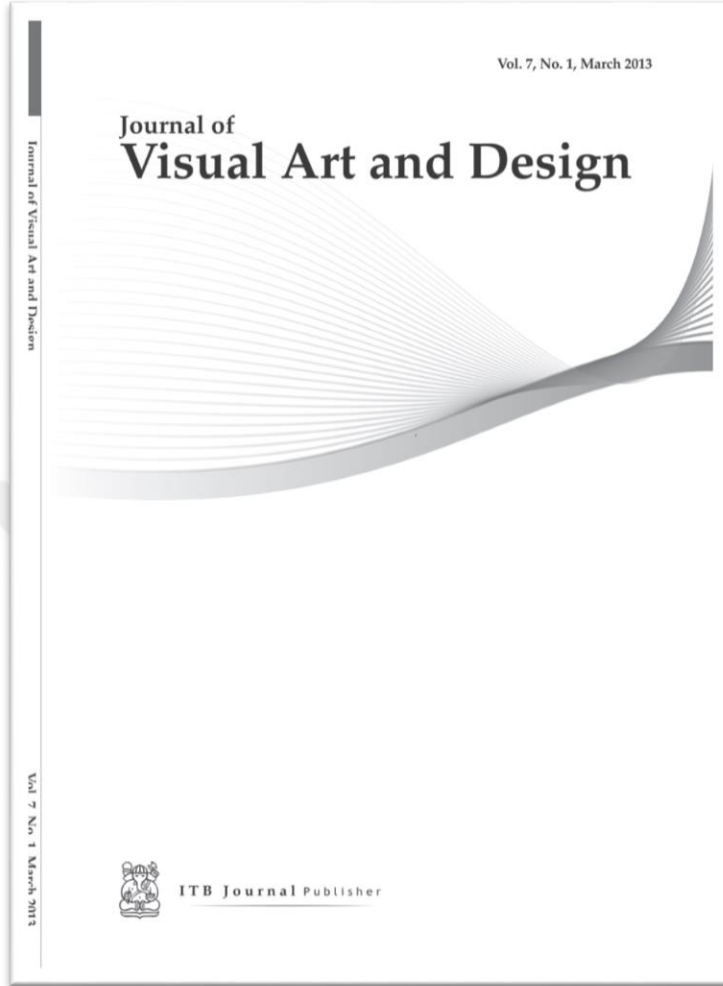
Derginin adı yazımsal olarak, biçimsel bir öge içermeden oluşturulmuştur. Serifli bir font tercih edildiği gözlemlenirken kendi içerisinde tipografik bir düzen içerisinde olduğu söylenebilir.

Journal of Visual Art and Design Dergisinin Kapak Tasarımı Açısından İncelenmesi

Dergi kapağı daha öncede bahsedildiği gibi okur için en önemli unsurdur. İçerdiği bilgiyi, ne için yazıldığı okuyucuda dikkat uyandıran gerekli bilgileri gösteren bir unsurdur. Kapak tasarımı içerdiği görsel unsurdan, tipografiye, sayısına kadar görsel bir mesaj yansıtır. Bu nedenle okuru, okumaya yönlendiren ilk öge olması nedeniyle çok büyük bir önem ve anlam taşımaktadır.

Journal of Art and Design dergisinin sade beyaz bir arka plan kullanılarak, görsel öge içermeden tasarlandığı görülmektedir. Logonun hemen altında gri renkte yelpaze görünümünde açıktan koyu gri tona geçişli bir şekil kullanılmıştır. Derginin yayın tarihi, cilt ve sayısı sağ üst köşede belirtilmiştir. Bütün olarak ele alındığında dergi kapağının sade ve anlaşılır olduğu gözlemlenmektedir. Sol alt köşede ise Institut Teknologi Bandung logosu yer almaktadır.

Resim 2.19: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Kapak Görüntüsü

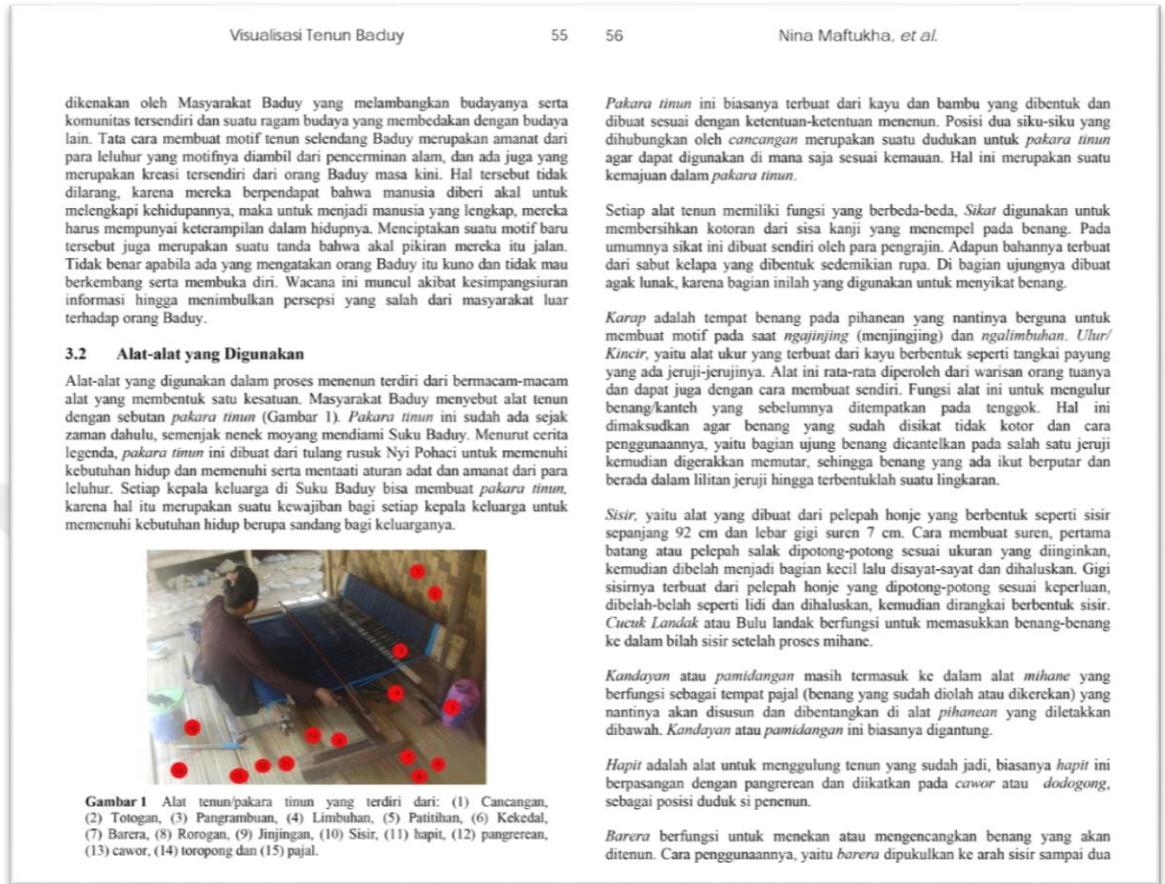

Kaynak: <http://journals.itb.ac.id/index.php/jvad/index>, 2019.

Journal of Visual Art Dergisinin Sayfa Tasarımı Açısından İncelenmesi

Journal of Visual Art Dergisi'nin sayfa tasarımları makale içerikli ve akademik olduğu için özel olmayan normal boyutlarda düzenlenmiştir. Sayfada kullanılan font Times New Roman olup, sayfa numaraları derginin sol ve sağ kısmında yer almaktadır. Kullanılan bu font akademik anlamda tercih edilen serifli bir yapıya sahiptir. Belli bölümlerinde italic formu tercih edilmiştir. Sayfa tasarımı standart boyutlardadır. Akademik dergiler genellikle içerik odaklı olduğu için tamamen yazının önemini vurgulama amaçlanmaktadır.

Resim 2.20: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Sayfa Görüntüsü

Kaynak: <http://journals.itb.ac.id/index.php/jvad>, 2019.

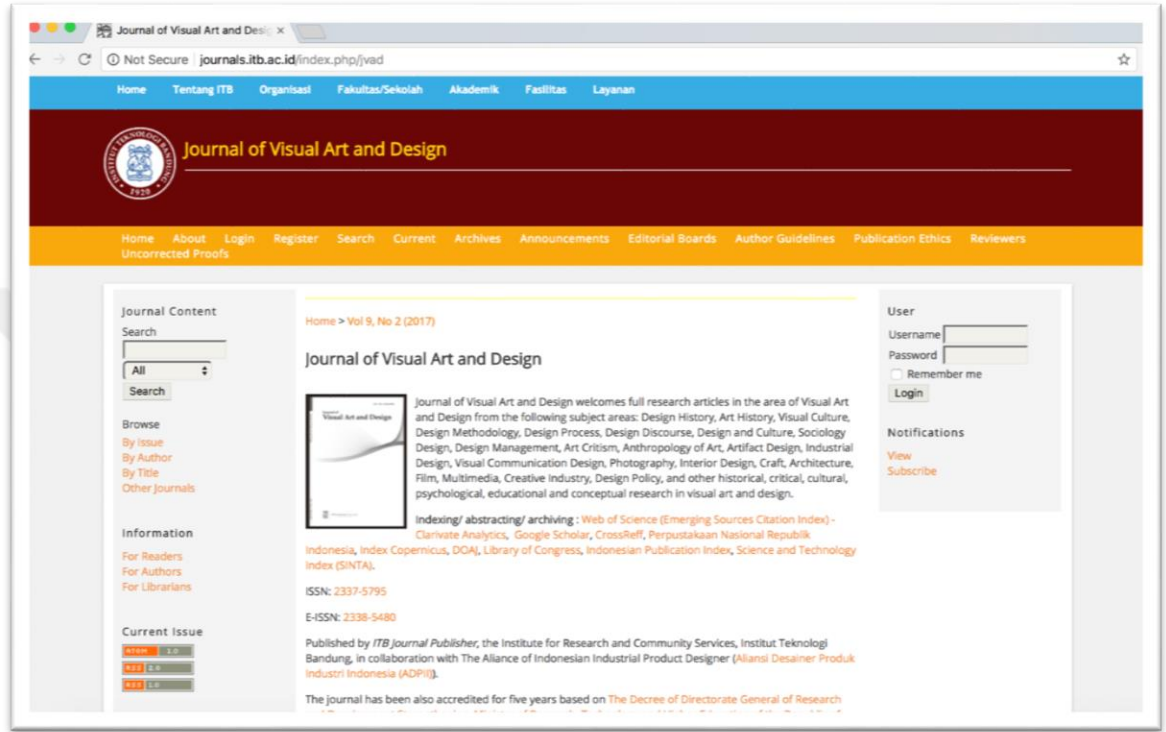
Görseller sade bir şekilde sayfalara ortalananak yerleştirilmiştir. Sayfa tasarımı sade ve okunabilir bir şekilde düzenlenmiştir.

Journal of Visual Art Dergisinin Web Sitesine Erişilebilirlik Açısından İncelenmesi

Journal of Visual Art dergisinin web sitesine kolay ulaşılabilmesine rağmen dil açısından anlaşılabilirliğin zorluğu görülmektedir. Web site Endonezya'da Bandung Enstitüsü Teknologisi tarafından her yıl yayınlanmaktadır. Web sitesi Home (Anasayfa), About (Hakkında), Oturum (Login), Arama (Search), Son sayı (Currents), Arşiv (Archives), Duyurular (Announcements), Yayın Etiği (Publication Ethics), İncelemeler (Reviewers), Düzeltilmemiş Kanıtlar (Uncorrected Proofs), bölümlerinden İngilizce oluşmaktadır. Bunun yanı sıra web sitesi'nin en üst bölümünde mavi şeritli bir

bölümde ise Endonezya dilinde site bilgileri yer almaktadır. Web site İngilizce dilinde makale alımı sağlamaktadır.

Resim 2.21: Journal of Visual Art and Design Dergisi' nin Web Sitesi

Kaynak: <http://journals.itb.ac.id>, 2019.

Web sitesi'nin sol bölümünde arama bölümü yer almaktadır. Hemen bu bölümün altında Browse (göz atma, bulma) ve Information (bilgi) bölümü bulunmaktadır. Site nin sağ bölümünde ise; kullanıcı giriş bölümü gözlenirken giriş bölümünün alt kısmında Notifications (Bildirimler) bölümünün bulunduğu gözlenmektedir. Dergiye ulaşım yukarıda görüldüğü gibi orta bölümden derginin isim yazan kısımdan sağlanmaktadır. Dergi pdf olarak indirilebilmektedir. Tasarımsal açıdan web sitesinin renk uyumu gözetmediği söylenebilir. Görsel bütünlüğün tam anlamı ile sağlanamadığı tespit edilmiştir. Sayfa görünüşü açısından ise aşağıda görüldüğü gibi sağ üst köşeden dergiye pdf formatta ulaşılabilirken, sağ alt köşeden ise tam ekran boyutu sağlanabilmektedir. Bunun yanı sıra, web sitenin alt bölümünde tüm makaleler adları ile pdf formatta sıralanmaktadır.

Resim 2.22: Journal of Visual Art and Design Dergisi'nin Web Site'de Erişilebilirliği

The screenshot displays the website interface for the Journal of Visual Art and Design. The main content area features a large image of the article cover titled "Visualisasi Tenun Baduy" by Nina Maftukha, Yustiono & Ira Adriati. The cover includes the journal's logo and publication details. To the left, there is a sidebar with navigation options like "Journal Content", "Browse", and "Information". To the right, there are sections for "User" login, "Notifications", "Article Tools", and "About The Authors". The authors listed are Nina Maftukha, Yustiono Yustiono, and Ira Adriati, all from the Program Studi Magister Seni Rupa at Institut Teknologi Bandung.

Vol 9, No 2 (2017): Journal of Visual Art and Design

Table of Contents

Articles

Visualisasi Tenun Baduy <i>Nina Maftukha, Yustiono Yustiono, Ira Adriati</i>	PDF 51-66
Pengaruh Elemen Interior Restoran Terhadap Pengalaman Nostalgia Konsumen <i>Miranti Sari Rahma, Prabu Wardono, Lies Neni Budiarti</i>	PDF 67-86
Dualisme Modular <i>Natas Setiabudhi Daryono Putra, Asmudjo Jono Irianto</i>	PDF 87-103
Translasi Pencak Silat Kedalam Film Animasi (Studi Kasus Film Kung Fu Panda) <i>Riyo Ramadhan, Hafiz Aziz Ahmad, Alvanov Z. Mansoor</i>	PDF 104-122
Indonesian Perceptions Toward Materials in Context of Culture <i>Intan Prameswari, Haruo Hibino, Shinichi Koyama</i>	PDF 123-140

Editorial

Cover Vol. 9 No. 2, 2017	PDF
Front Matter Vol. 9 No. 2, 2017	PDF
Back Matter Vol. 9 No. 2, 2017	PDF

Kaynak: <http://journals.itb.ac.id>, 2019.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

**GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI (GİT) DERGİSİ ETKİLEŞİMLİ TASARIMI
VE UYGULAMASI**

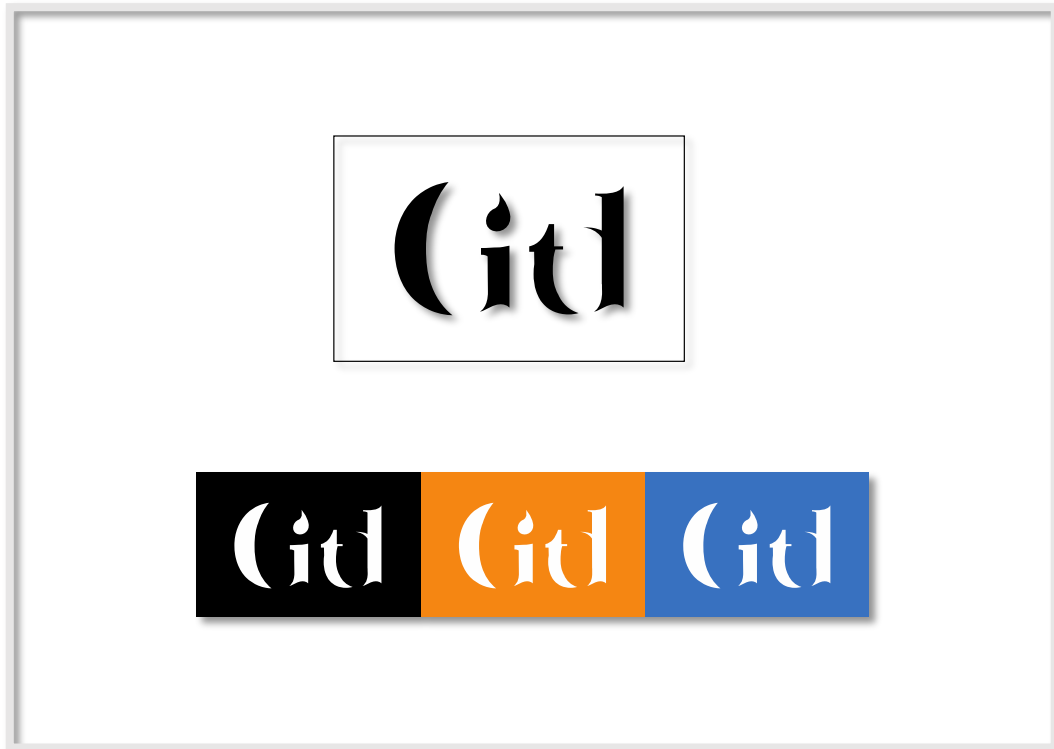
3.1. GÖRSEL İLETİŞİM TASARIMI (GİT) DERGİSİ ETKİLEŞİMLİ TASARIMI VE UYGULAMASI

Araştırmanın bu bölümünde ilk iki bölümde bahsedilen dergi tasarımında bulunması gereken nitelikler ve tasarım ilkeleri göz önünde bulundurularak örnek bir görsel iletişim tasarım e-dergi hazırlanıp uygulanmıştır. Bu uygulama sonucu ortaya çıkan tasarım gorseliletisimtasarimidergisi.com adresinden görüntülenebilmektedir.

3.1.1. Logo, Kapak Tasarımı

Dergi tasarımında görsel kimliğin temelini oluşturan logo/logotype tasarımı hazırlanmıştır. Uygulamaya ismini veren “Görsel İletişim Tasarımı” kelimesinin baş harflerinden yola çıkılarak logo tasarımı hazırlanmıştır. Logo için hazır yazı (font) türleri kullanmadan, Serifli yazı karakteri referans alınarak tasarlanmıştır. G, i, t ve d harfleri kesik ve serifli olarak birbirine uygun olarak tasarlanmıştır. Logo tasarımında, incelenen diğer dergilerden farklı olarak görsel estetik ve uyum esas alınmıştır. Resim 44’ de belirtilen logo tasarımı hazırlanmış ve farklı renk denemeleri oluşturulmuştur.

Resim 3.1: gorseliletisimtasarimidergisi.com Logo Tasarımı Görüntüsü

Siyah logo tasarımına uygun olması açısından siyah ile kontrast olan renk seçimleri yapılmıştır. Alternatif olarak koyu mavi ve sarı renkte kurumsal kimliği vurgulayan bir renk seçimi ve logos renk seçimi ile vurgulama yapılmıştır. Logo tasarımı Adobe Illustrator vektör tabanlı program ile hazırlanmıştır.

Resim 3.2: gorseliletisimtasarimidergisi.com uygulaması Logo Renk Seçimi Görüntüsü

Dergi logosunun ardından kapak tasarımı yapılmıştır. Dergi kapağı, derginin içerisinde yer alan bilgileri yansıtan ve okuyucu ile ilk iletişimi sağlayan unsurdur. Okuyucu kapak tasarımı sayesinde derginin içinde yer alan metinleri merak edebilir ve bu etmen okumaya teşvik edici bir unsurdur. Derginin kapak tasarımı için, incelenen diğer dergilerde kullanılmayan bir tasarım yapılmıştır. Dergi kapağında logoda da tercih edilen turuncu renk tercih edilmiştir. Dergi kapağında yer alan logoyu ortalayarak beyaz şeritler, logoya dikkat çekme ve görsel bütünlük sağlama açısından sınırlandırma olarak adlandırılabilir. Logo, derginin kapağında okuyucunun göz hizasında ve dikkat çekme amacıyla üst orta bölümde kullanılmıştır. Logo'nun rengi beyaz tercih edilirken, Görsel iletişim tasarımı dergisi, sayı ve numara yazılarında logo ile aynı renk olan beyaz renkte yazılmıştır. Bunun amacı, tasarımda uyum ve bütünlük hedeflenmiştir.

Kapak tasarımında ortalanmış olarak kullanılan kalem illüstrasyonu derginin içeriğindeki akademik makaleleri ve kalem üzerindeki yeşil ağaç benzetmesi yeni doğan ve uzun ömürlü olmasını vurgulamak amacıyla tasarlanmıştır. Yeşil yaprağa benzer fare

ikonları, online dergiyi ve teknolojiyi yansıtmaktadır. Resim 46' da belirtilen kapak tasarımı tasarım ilkelerine uygun ve özgün bir tasarım olarak hazırlanmıştır.

Resim 3.3: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Kapak Tasarımı Görüntüsü

3.1.2. Boyut ve Sayfa Tasarımı

Araştırmanın bu bölümünde görsel iletişim tasarımı elektronik dergisinin sayfa tasarımı ve boyutu hakkında bilgiler yer almaktadır.

Elektronik dergilerin tasarımlarında boyut kavramı kullanılan programlara göre çeşitlilik gösterebilir. Kare, dikdörtgen ve dikey şekillerde boyutlar kullanılabilir. Görsel iletişim Tasarım Dergisi boyut seçimi A4 formatında ve dikey olarak

hazırlanmıştır. Tek sayfalar ve iki sayfa yan yana görüntüsü hazırlanmıştır. Görsel iletişim Tasarımı Dergisi akademik makaleleri içeriğinden dolayı dikdörtgen, kare ve diğer boyutlardan ziyade dikey boyut tercih edilerek hazırlanmıştır. Derginin boyutu için seçilen bu oran, okuyucular için ekranda takip edilen bir yayını görüntüleme açısından en uygun olması sebebiyle tercih edilmiştir.

Görsel iletişim Tasarım Dergisi'nin sayfa tasarımı beyaz bir zemin ve yer alacağı web sitesin'deki sarı renk ile bütünlük oluşturması amacıyla minimal ikonlar kullanarak hazırlanmıştır. Bilginin okunabilir, ilgi çekici ve etkileyici biçimde okuyuca ulaşması hedeflenmiştir. Sayfa tasarımında sadelik esas alınarak, hedef kitleye kendini tanıttan ve okutan bir tasarım amaçlanmıştır. Dergi sayfasında yer alan görsel ve yazı seçimi, resimleme gibi öğeler bir kompozisyon içinde görsel bir bütünlük oluşturması amacıyla hazırlanmıştır. Görsel iletişim tasarımı dergisi online olarak ekrandan takip edileceği için seçilecek yazı karakterinin okuyucu zorlamayan ve okunurluğa uygun olmasına dikkat edilmiştir. Serfili (tırnaklı), serifsiz (tırnaksız) bir çok farklı yazı tipi denenmiş ve derginin giriş sayfasında logo altındaki "Görsel İletişim Tasarımı Dergisi" yazısında logoya uygun yuvarlak ve serifsiz olan *Cocogoose Light* yazı karakteri seçilmiştir. "Sanat ve Tasarım Dergilerinin İncelenmesi ve Analizlerin Yapılması, Özet (Abstract)" gibi bazı özel başlıklarda ise; *Franklin Gothic* yazı karakteri tercih edilmiştir.

Resim 3.4: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Yazı Karakteri Görüntüsü

Cocogoose

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

!"'^+%&/?><=*

Franklin Gothic

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

1234567890

!"'^+%&/()=?* _-><

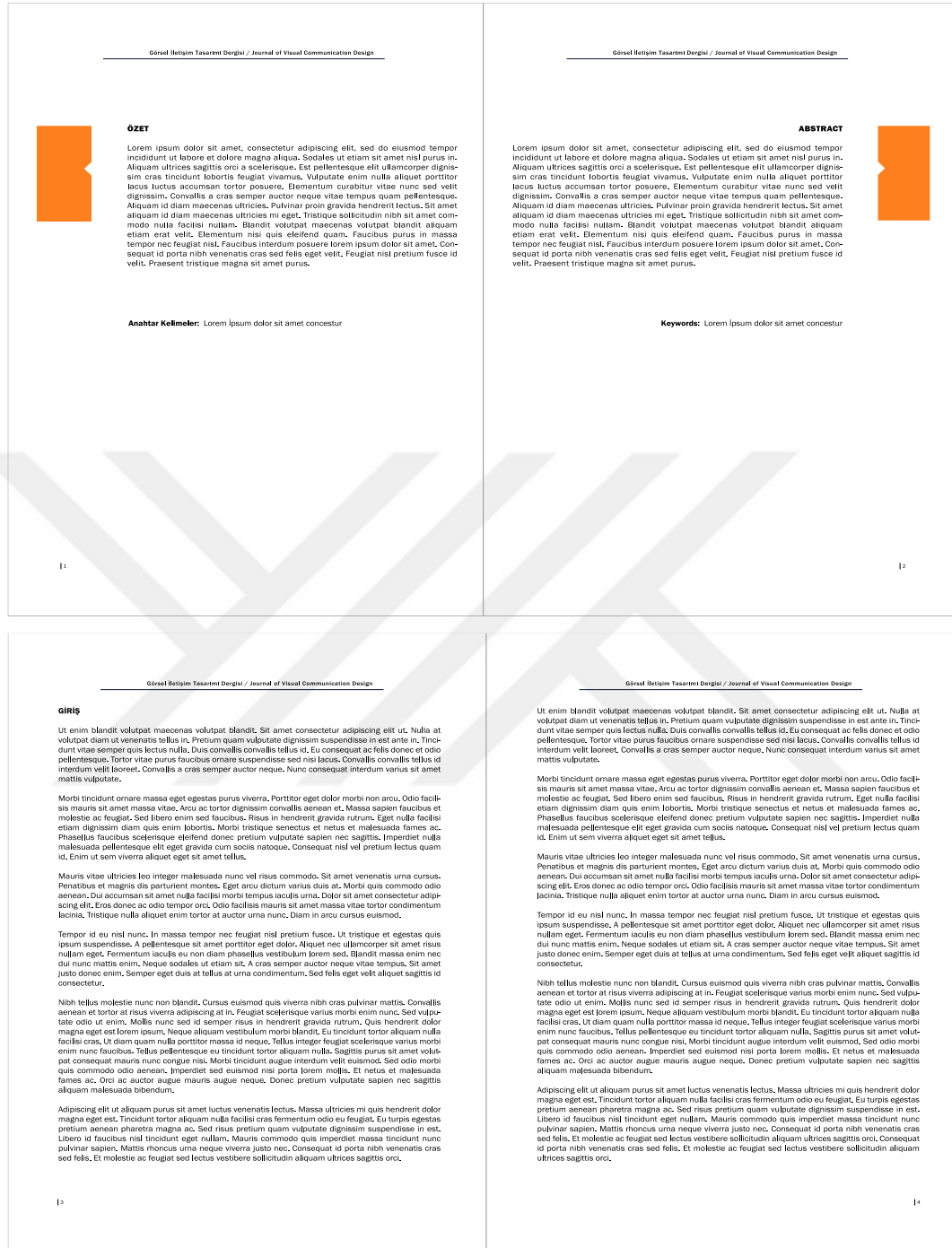
Resim 3.5: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Sayfa Tasarımı Görüntüsü

Metinler sağa ve sola hizalı olarak dzenlenmiştir. Görsel bir dzen sağlanırken, okurun uzun metinlerde gözünü yormama ve alt cümleye geçişinde kolaylık sağlanmıştır. Vurgulanmak istenen başlıklar sarı renkte minimal şekilde vurgulanmıştır. Sayfa tasarımında başlıklar ve metinlere geçişte boşluk kullanımına dikkat edilmiştir. Bilginin farkedilebilir olması ve okunabilmesi tüm sayfa tasarımlarında esas alınmıştır.

Resim 3.6: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Sayfa Tasarımı Görüntüsü

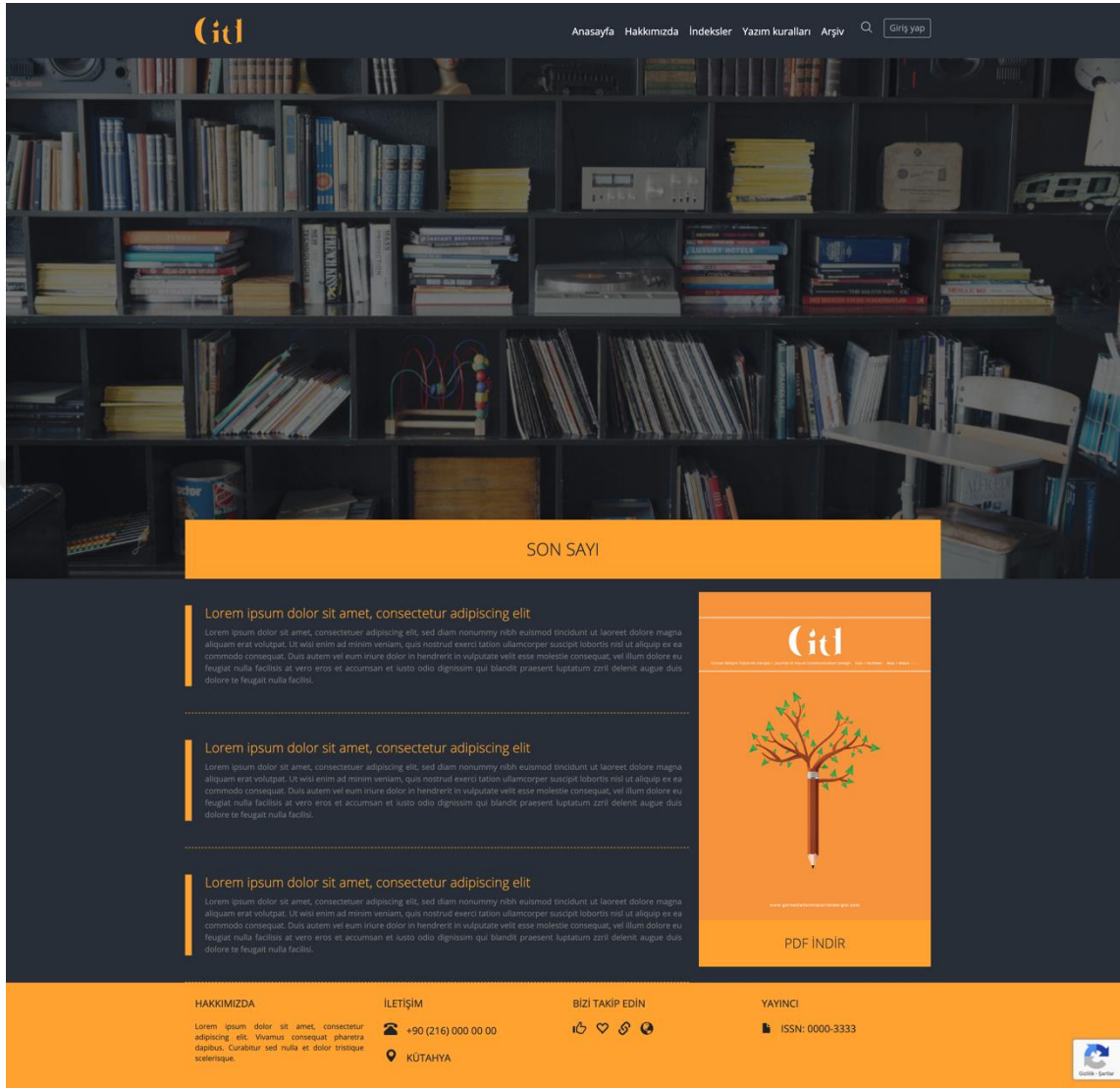
3.1.3. Web' De Dolaşım - Etkileşim – İşlev

Araştırmanın bu bölümünde görsel iletişim tasarımı elektronik dergisinin web site'de erişilebilirliği hakkında detaylar yer almaktadır. Yapılan detaylı incelemeler sonucunda, gorseliletisimtasarimidergisi.com akademik makalelerin yükleneceği ve

takip edileceği website de erişim rneği hazırlanmıştır. Web sitesinin genel görünümünde dergilerin, kitapların yer aldığı kitaplık görseli seçilmiştir. Kapak tasarımındaki sarı renk bütünlük oluşturması amacıyla web sitede kullanılmıştır. Derginin logosu web sitesi'nin sol st bölümünde siteyi tanımlaması açısından kullanılmıştır. Web site'nin st bölümünde “Anasayfa, Hakkımızda, İndeksler, Yazım Kuralları ve Arşiv ve Giriş” butonları yer almaktadır. Ana sayfanın alt bölümünde derginin son sayısı bulunmaktadır. Güncel olan dergi sayısının takip edilmesi açısından ana sayfada vurgulanmıştır. Ayrıca ilgililere derginin daha rahat okunabilmesi ve erişilebilmesi açısından pdf indir butonuda derginin alt bölümüne yerleştirilmiştir. Web sitesinde erişilebilirlik kullanıcılar için en önemli özellik olmasından dolayı bu kavram esas alınmıştır.

Resim 3.7: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site Görüntüsü

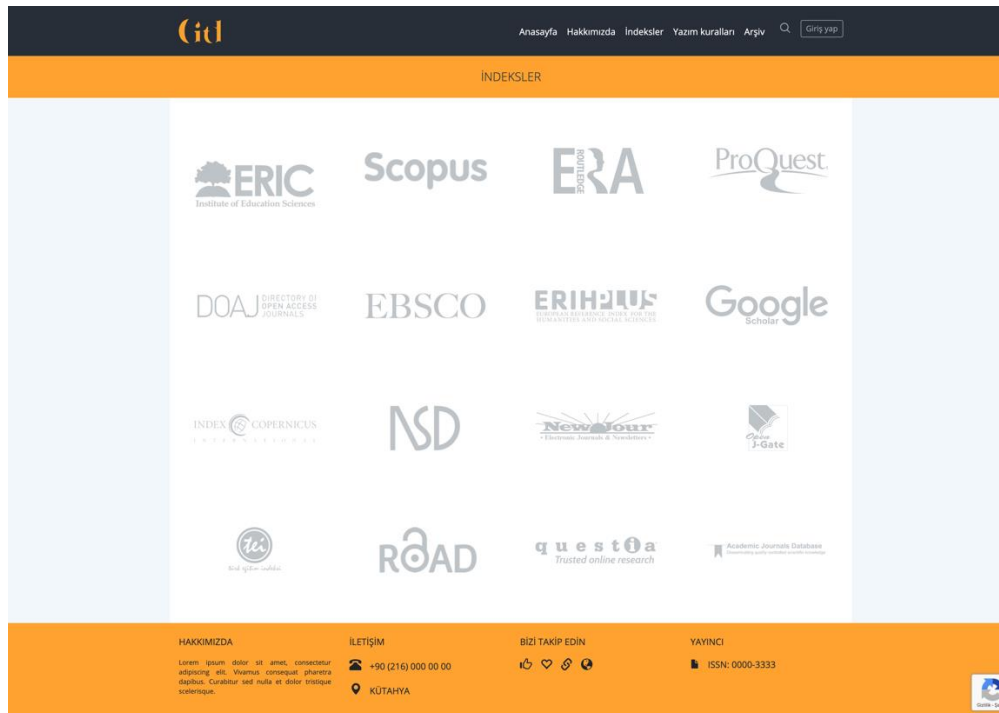

Derginin Hakkımızda, İndeksler, Yazım kuralları ve Arşiv bölümleri ayrı ayrı ve sade bir şekilde bütünlük esas alınarak hazırlanmıştır.

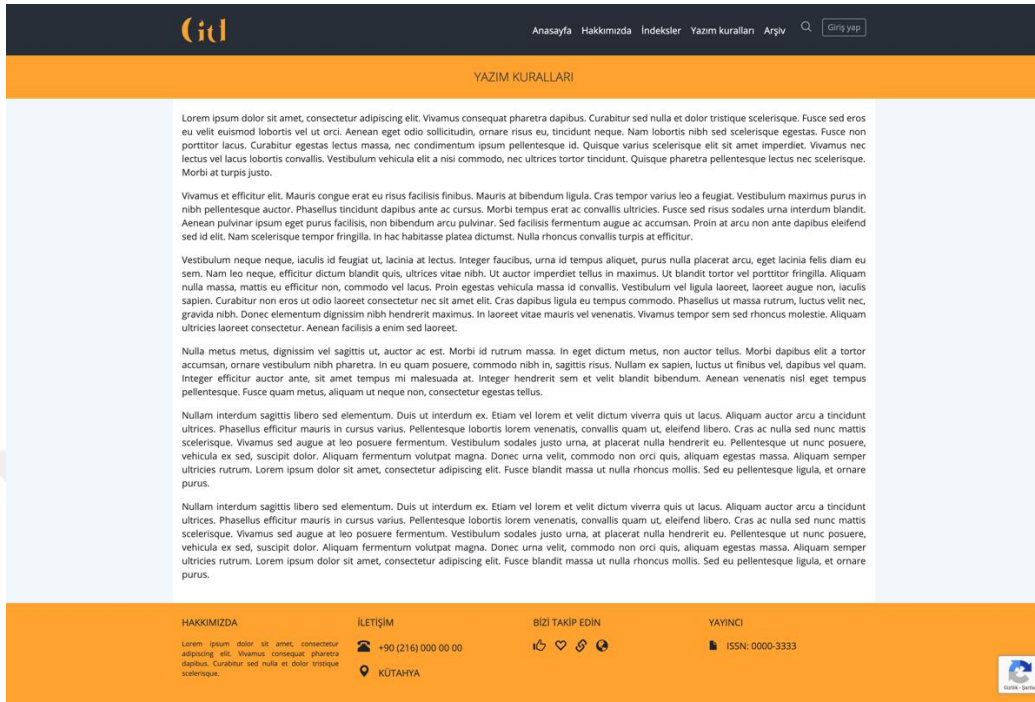
Resim 3.8: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Dolaşım Hakkımızda Bölümü Görüntüsü

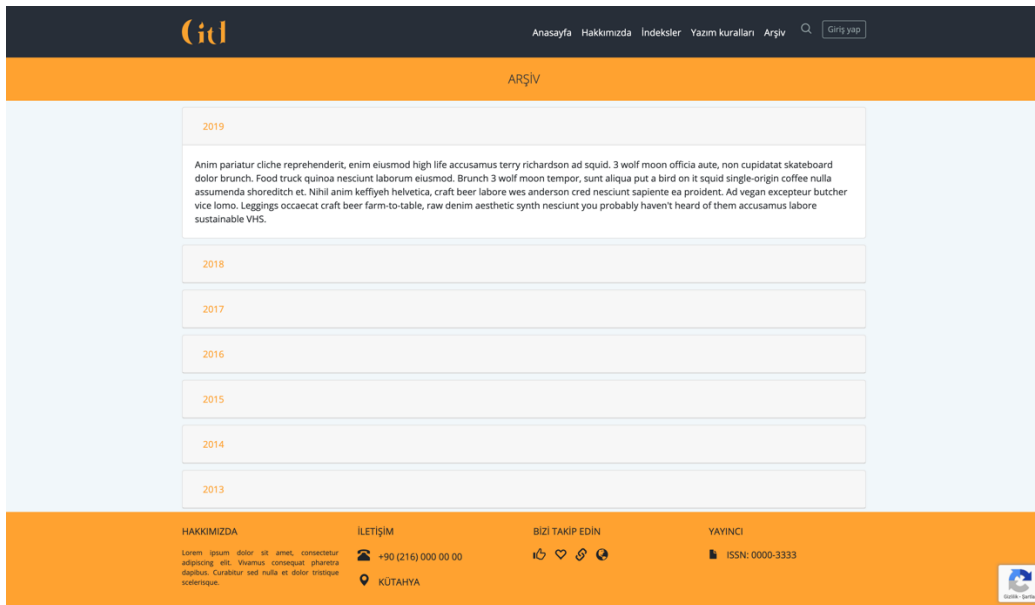
Resim 3.9: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de İndeksler Bölümü Görüntüsü

Resim 3.10: gorseliletisimtasarimidergisi.com uygulaması web site’de Yazım Kuralları Bölümü Görüntüsü

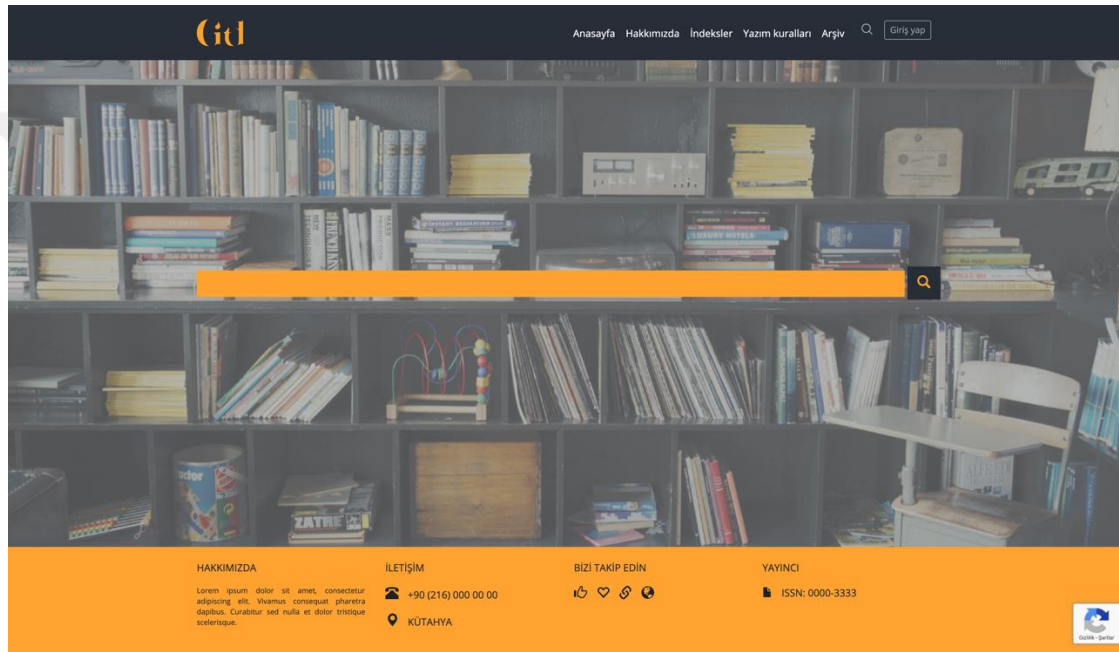
Resim 3.11: gorseliletisimtasarimidergisi.com uygulaması web site’de Arşiv Bölümü Görüntüsü

Derginin Arşiv bölümü oldukça önemlidir. Bütün sayılara ulaşabilmek ve tekrar okunması gerektiğinde kolayca ulaşılabilecek şekilde oluşturulmuştur. Yıllara göre tüm sayılar sıralanmıştır.

Dergiye büyüteç ikonu ile arama tuşu hazırlanmıştır. Kullanıcılar site içerisinde aradıkları dergilere kolayca bu buton sayesinde erişebilirler.

Resim 3.12: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Dolaşım Görüntüsü

Web sitenin en önemli bölümü giriş bölümüdür. Bu buton sayesinde kullanıcılar siteye kayıt olabilir ve makalelerini yükleyebilmektedir. Kullanıcı profili için Ad, Soyad, E-mail adresi ve şifre gibi butonlar hazırlanmıştır. Bu sayede, kayıt olduktan sonra istenilen dergiyi kolay bir şekilde yüklemeleri hedeflenmiştir. Üstelik makale yükleme işlemi de kayıt olduktan sonra başarıyla gerçekleştirilebilmektedir.

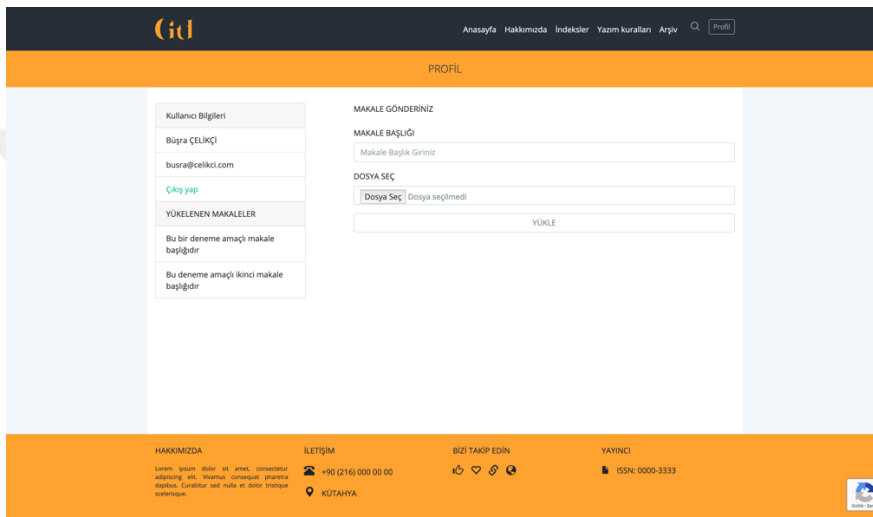
Resim 3.13: gorseliletisimtasarimidergisi.com uygulaması Web Site’de Erişim Giriş Bölümü Görüntü 1

Kayıt işlemi tamamlandıktan sonra kullanıcı profili oluşturulmuştur. Görsel İletişim Tasarımı Dergisi’ nin örnek kullanıcı profili hazırlanmıştır. Kullanıcı profili e-mail adresi ve şifre ile tamamlanmış olacaktır.

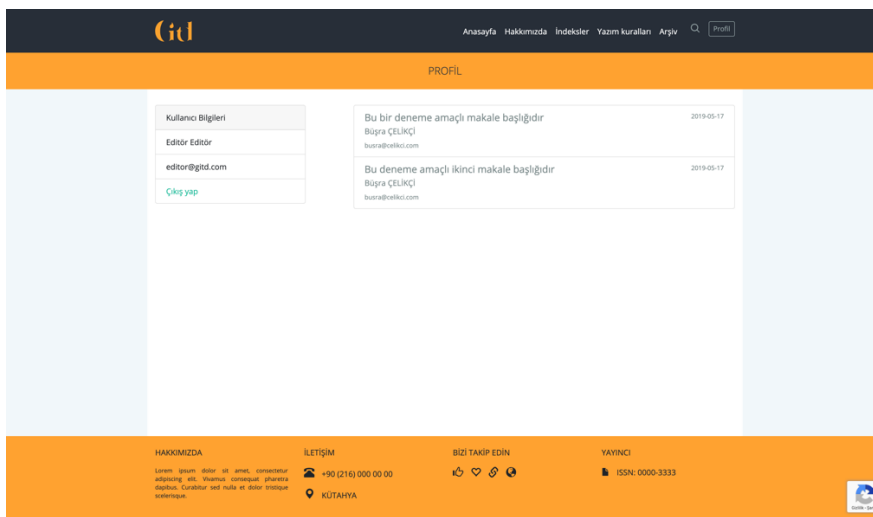
Resim 3.14: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Giriş Bölümü Görüntü 2

Görsel İletişim Tasarımı Dergisi'ne makale yükleme işlemi örnek uygulamanın en önemli unsurlarından biridir. Kullanıcılar makaleleri yükleyebilir ve daha sonrasında bu ekrandan daha önce yükledikleri makaleleri rahatlıkla takip edebilmektedir. Kullanıcılar siteye yükleyecekleri makaleyi isimlendirerek dosya seç, yükle butonu ile siteye yükleyebilmektedirler.

Resim 3.15: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 1

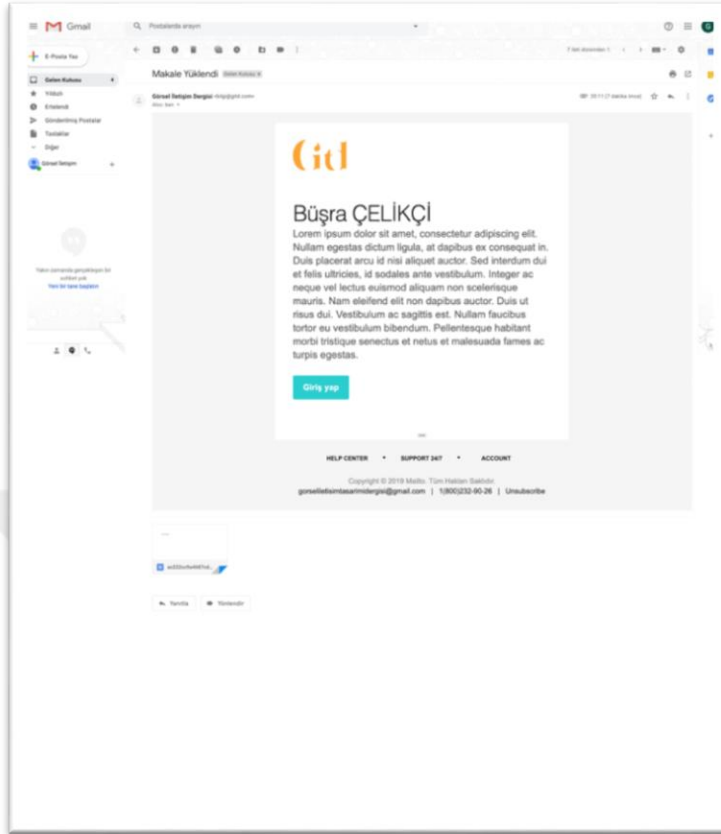
Resim 3.16: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site'de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 2

Resim 3.17: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Web Site’de Erişim Profil Oluşturma Görüntü 3

The screenshot shows the 'PROFİL' (Profile) page of the 'gorseliletisimtasarimidergisi.com' website. The page is divided into two main sections. On the left, there is a sidebar with the following elements: 'Kullanıcı Bilgileri' (User Information) showing the name 'Büşra ÇELİKÇİ' and email 'busra@celickci.com'; a 'Çıkış yap' (Logout) button; and a section titled 'YÜKELENEN MAKALELER' (Published Articles) listing two articles: 'TÜRK GRAFİK SANATLAR TARİHİNE ALTERNATİF BİR YAKLAŞIM: OSMANLI'DAN GRAFİK YANSIMALAR' and 'Türkiye'de Mülteci Krizinde İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı: Suriyeli Mülteçilerle İlgili Web Sitelerinin Karşılaştırmalı Analizi'. On the right, there is a 'MAKALE GÖNDERİNİZ' (Submit Your Article) section with a form containing: 'MAKALE BAŞLIĞI' (Article Title) with a text input field; 'DOSYA SEÇ' (File Selection) with a dropdown menu currently set to 'Dosya Seç' and a 'Dosya seçilmedi' (File not selected) message; and a 'YÜKLE' (Upload) button. The footer is orange and contains: 'HAKKIMIZDA' (About Us) with a short description; 'İLETİŞİM' (Contact) with a phone number '+90 (216) 000 00 00' and location 'KÜTAHYA'; 'BİZİ TAKİP EDİN' (Follow Us) with social media icons; and 'YAYINCI' (Publisher) with the ISSN number '0000-3333'.

Makale yükleme işlemleri sağlandıktan sonra daha önce yüklene makaleler de sitenin sol tarafından görüntülenebilmektedir. Makale yüklendikten sonra kullanıcının mail adresine makalenin yüklendiğine dair mail ulaşmaktadır. Bu sayede kullanıcı site’de yüklendikten sonra alınan mail ile de yükleme işlemin tamamlandığını rahatlıkla görebilmektedir.

Resim 3.18: gorseliletisimtasarimidergisi.com Uygulaması Makale Yükleme Mail

SONUÇ VE ÖNERİLER

Teknolojik gelişmeler sonucunda yayıncılık kavramı, kağıda basılı olmaktan çok elektronik ortamlara aktarılır hale gelmiştir. Digital ortamlar bilginin depolanmasını ve dağıtılmasını, en kısa süreye indirerek basılı yayına göre daha etkin bir hale dönüştürmüştür. Basılı yayınlar tasarım ve üretim sürecinden sonra dağıtım sürecine gönderilir fakat tüm bu işlemler hem maliyetli hem de oldukça zaman almaktadır. Bu nedenle son yıllarda elektronik ortamlar, bilginin dağılmasında zamanı en iyi şekilde yöneterek, güncel bilgi arayışını hergün yenileyen ilgili okurlar için önemli bir tecih olmaktadır. Çevrimiçi durumunda güncellenebilen bu yayınlar ses, görüntü ve etkileşimli halde çoklu ortamlarda kullanılabilirler.

Elektronik yayın türünden biri olan elektronik dergiler, yapısı gereği yazılı ve görsel olan tüm iletişim araçlarını içerebildiği gibi, farklı konular hakkında bilgi vermesi ve yayınlanması açısından hedef kitle için her geçen gün önemli bir iletişim haline dönüşmüştür. Bilginin hızla yayılarak okuyucuya ulaşması ve etkileşimli olarak hazırlanması, elektronik dergilerin günün istenilen saatinde okuyucu tarafından ulaşılabilir olmasını sağlamaktadır. Üstelik okuyucuların eleştirilerini ve yorumlarını yazara/tasarımcıya iletebilmesi her geçen gün güncellenebilir olmasını sağlamaktadır. Elektronik dergiler geri dönütün en üst seviyede olması nedeniyle günümüzde pek çok öğrenci, akademisyen, sanatçı ve tasarımcılar tarafından geniş bir kitleye hitap etmektedir.

Bu nedenle süreli/ süresiz üniversite yayınları ve akademik yazılar basılı yayından çok elektronik ortamlarda yer almaktadır. Buna kavramdan yola çıkılarak elektronik dergilerin kültür, sanat ve iletişim konularında eksikliklerin giderilmesi açısından tez çalışması için konu olarak seçilmiştir.

Son yıllarda elektronik dergiler kütüphane görevi görmektedir. Dünyaca ünlü tasarımcılar, yazarlar eserlerini çoklu ortamlarda sergileyip, yayınlatabilmektedirler. Bu nedenle her geçen gün farklı tasarım anlayışları ile kültürel arası iletişimin önemli bir parçası haline gelmiştir. Basılı yayınların saklanması ve yer sıkıntısı gibi özelliklerin elektronik dergilerde olmaması ve çok boyutlu belgelerin sayısal ortamda saklanması çok uzun yıllar bu belgelere ulaşma ve çoğaltma özelliğide taşımaktadır. Elektronik dergiler arşivleme gibi önemli bir görevi üstlenip, tasarım eğitimi ve tasarımcılar için

büyül bir rol oynamaktadır.

Bu kapsamda, incelenen dergilerin logo tasarımları derginin içerikleriyle uyumludur. Kapak tasarımlarında görsel kullanıldığı gibi bazı dergilerde sade bir kapak tasarımı tercih edilmiştir. Sayfa tasarımlarında akademik makalelerin yer almasından dolayı sütünlü yazılar yer almaktadır. Dergi'nin en önemli unsuru elektronik olması açısından web sitesinde erişimidir. İncelenen çoğu derginin web sitesinde erişimi ve dolaşımı görsel bütünlükten uzak ve karmaşık olarak tespit edilmiştir. Okuyucular için bazı zorluklar ve eksiklikler gözlemlenmiştir.

Yapılan bu çalışma ile her geçen gün değişen ve gelişen elektronik dergi tasarımının görsel iletişim tasarımı alanına katkısı anlatılmıştır. Buna bağlı olarak tasarlanan uygulama çalışması ile ülkemizdeki e-yayınların tasarım yönünden eksiklikleri ele alınarak görsel açıdan çözüm önerisi getirilmeye çalışılmıştır.

Öneriler

Elektronik dergilerinin kullanımının artması tasarım açısından problemleri de beraberinde getirmiştir. Karşılaşılan sorunların giderilmesi açısından ve okuyucuların beklentilerini karşılar nitelikte yeni bir uygulama geliştirilmesi gerekmektedir. Bu amaçtan yola çıkılarak hazırlanan uygulamada görsel kimlik açısından e-dergilerde kullanılması gereken özellikler önerilmiştir.

Öncelikle elektronik dergilerin logo tasarımına dikkat edilmelidir. Renk seçimi ve amblem tasarımı okuyucunun aklında kalacak şekilde tasarlanabilir. Derginin logosu marka niteliğinde olmasından dolayı yalın ve derginin içeriğini yansıtır şekilde tasarlanmalıdır. Kapak tasarımı görsel bir unsurla bütünleşebilir. Derginin içeriğiyle ilgili tüm bilgileri üzerinde taşınmalıdır. Okuyucu dergi sayfasına geçmeden kapak tasarımından derginin dönemdeki içeriğiyle ilgili herşeyi edinebilir. Sayfa tasarımı okuyucuların gözünü yormadan, okunaklı bir şekilde tasarlanmalıdır. Bunun yanı sıra, minimal bir şekilde şekiller kullanılabilir. Dergi sayfasında ve kapak tasarımında kullanılan yazı karakteri de logo ve derginin içeriğiyle uyumlu olmalıdır. Bu sayede görsel bir bütünlük sağlanarak, okuyucunun görsel algısı bozulmayabilir. Boyut olarak dergi içeriği ile uyumlu olmasına dikkat edilmelidir. Elektronik dergilerin önemi diğer bir unsuru da web sitesinde erişebilir olmasıdır. Web sitesinde erişim ve dolaşım elektronik dergilerin okunulmasını sağlayan ve gün geçtikçe önemi artan bir kavramdır.

Web sitesinde derginin pdf formatına ulaşma, makale yükleme ve indirme gibi özellikler dikkate alınmalıdır. Sitedeki arama butonu ile makalelere erişim ve arşiv bölümü ile geçmişteki bütün sayılara ulaşılabilir. Bu nedenle tüm bu unsurlar örnek uygulamada okucuları düşünerek tasarlanmıştır.

Elektronik dergiler hazırlanırken görsel tasarımı ve okuyucuları düşünerek ihtiyaçları doğrultusunda bir tasarım hazırlanmalıdır. Derginin logosundan, web sitesindeki erişimine kadar görsel bütünlük ve okuyucunun kolay algılayabildiği bir tasarım ortaya konulmalıdır.

KAYNAKÇA

- Aktuoğlu, I. K. (2004). Marka Yönetimi. I. K. Aktuoğlu içinde, *Marka Yönetimi* (s. 140). İletişim Yayınevi.
- Alevli, E. D. (2014). Öğrenci Görüşleri: Dijital Metin mi Basılı Metin mi? *International Journal of Language Academy*, 2(2): 110-126.
- Bayram, Y. (2005). *Türk Edebiyatının İlk Çocuk Dergisi: Mümeyyiz. Hece*, 104-105, Ankara
- Becer, E. (1997). *İletişim ve Grafik Tasarım*. Ankara: Dost Kitabevi.
- Bektaş, D. (1992). *Çağdaş Grafik Tasarımın Gelişimi*. İstanbul: Yapı kredi Yayınları.
- Besimoğlu, C. (2007). *Akademisyenlerin elektronik dergi kullanımında disiplinler arasındaki farklılıklar* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Bıçakçı, B. (2013). *Dergi kapak tasarımlarında tipografik öğelerin analizi ve görsel algı ilkelerine göre değerlendirilmesi* (Yüksek Lisans Tezi). Arel Üniversitesi, İstanbul.
- Dikbaş, Ç. (2009). *A Research Study On, Car Magazines In Turkey, and Magazine Industry* (Yüksek Lisans Tezi). İzmir Ekonomi Üniversitesi, İzmir.
- Karakaşlı, K. (2001). Gazetelerin Satır Aralarında, *Görüş Dergisi*. İstanbul: Tüsiad Yayınları 66-69.
- Karaduman, B. (2007). *Bir derginin görsel kimlik tasarımında biçim ve içerik ilişkisi açısından tipografinin önemi* (Yüksek Lisans Tezi). Mersin Üniversitesi, Mersin.
- Kavuran, T., Özpolat, K. (2016). Görsel İletişim Aracı Olan Dergilerin Tasarlanma Süreci. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26(2): 267-275.
- Keş, Y. (2006). *e-grafik.net Elektronik dergi tasarımı*.(Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Koz, M. S. ve Çelik, K. (2001). *101 Dergi/ Dünden Bugüne Türkiye'nin Dergileri*. İstanbul: Yapı kredi Yayınları.

- Kurtcu, F. (2011). *İnternet ortamında alışveriş sitelerinin kurumsal kimlik tasarımlarının incelenmesi; Bir kurumsal kimlik tasarımı* (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Mercin, L. (2010). Kış Olimpiyat Oyunları Logolarının Analizi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 5 (4): 333-346.
- Moser, H. (2007). The Art Directors' Handbook of Professional Magazine Design. In H. Moser, *The Art Directors' Handbook of Professional Magazine Design* (p. 92). Londra: Thames&Hudson.
- Nielsen, J. (2012, January 4). *Introduction to Usability*. Retrieved from Nielsen Norman Group: <https://www.nngroup.com/articles/usability-101-introduction-to-usability/>
- Olsen, J. (1994). Electronic journals: implications for scholars. In J. Olsen, *Electronic journal literature: implications for scholars*, 7 (3):167-176).
- Rand, P. (2017). *wikipedia*. Retrieved from wikipedia: http://en.wikipedia.org/wiki/Paul_Rand
- Reitix. (2018, 09 1). Reitix: <http://www.reitix.com> adresinden alındı
- Sarıkavak, Namık K. (2004), *Çağdaş Tipografinin Temelleri (Görsel İletişim ve Grafik Tasarımda)*, Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Şimşek, H. (2001). *XIX. Yüzyıl Çocuk Dergiciliği Ve Eğitsel İşlevleri Üzerine*. Milli Eğitim Dergisi, No. 151.2 Şubat Ekim 2019 tarihinde http://dhgm.meb.gov.tr/yayimlar/dergiler/milli_egitim_dergisi/151/simsek.htm adresinden erişildi.
- Teker, U. (2003). *Grafik Tasarım ve Reklam*. İzmir: Dokuz Eylül Yayıncılık.
- Teker, U. (2009). *Grafik Tasarım ve Reklam*. İstanbul, Turkey: Yorum Sanat Yayınevi.
- Tuncay, A. M. (1998). *Dergi tasarımı*. (Yüksek Lisans Tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü. Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul.
- Tungate, M. (2005) *Medya Abideleri, Medya Dünyasının Büyük Markaları Nasıl Başarılı Oluyor, Nasıl Yaşıyor?*, İstanbul: Rota Yayınları.

William E. Ryan, T. E. (1995). *Graphic Communications Today* (p. 290). West Publishing Company

Yağmurlu, A. (2006). Elektronik Yayıncılık ve Çevrimiçi Makale Değerlendirme Sistemleri. *Elektronik Yayıncılık ve Çevrimiçi Makale Değerlendirme Sistemleri*, 75-79. Retrieved from Ulakbilim: <http://uvt.ulakbim.gov.tr/tip/sempozyum4/page75-79.pdf>

Elektronik Kaynaklar

<http://www.reitix.com> (01.02.2019).

<http://turkoloji.cu.edu.tr> (01.02.2019).

<https://www.peramezat.com> (01.02.2019).

<http://www.cizgidiyari.com> (01.03.2019).

<http://www.magazinsortie.com> (01.03.2019).

<http://www.milliyetsanat.com/> (04.03.2019).

<https://www.simurg.com.tr> (05.04.2019).

<https://dmags.net/> (06.04.2019).

<https://uploads4.wikiart.org> (02.05.2019).

<https://www2.cs.arizona.edu> (02.05.2019).

<https://ia801601.us.archive.org> (04.05.2019).

<http://www.saturdayeveningpost.com> (04.05.2019).

<https://tr.pinterest.com> (04.05.2019).

<http://emagazinepdf.com> (06.05.2019).

<https://flippingbook.com> (07.05.2019).

<https://issuu.com> (08.05.2019).

<http://pubhtml5.com> (08.05.2019).

<http://revolutionartmagazine.com/> (09.05.2019).

<http://press.nationalgeographic.com> (10.05.2019).

<http://press.nationalgeographic.com> (11.05.2019).

<http://emagazinepdf.com> (12.03.2019).

<https://flippingbook.com> (04.03.2019).

<https://www.myfavouritemagazines.co.uk> (15.05.2019).

<http://pubhtml5.com/> (03.04.2019).

<http://revolutionartmagazine.com/> (12.04.2019).

<http://www.idildergisi.com> (15.04.2019).

<http://www.sanatvetasarim.gazi.edu.tr> (01.05.2019).

<http://dergipark.ulakbim.gov.tr> (10.04.2019).

<http://www.ijiia.com/> (02.04.2019).

<http://journals.itb.ac.id/index.php/jvad/index> (15.02.2019).

<http://www.gorseliletisimtasarimidergisi.com> (03.05.2019).

DİZİN

-A-

Amblem, vii, 30, 35, 43, 50, 56

-B-

Boyut, viii, 28, 64, 80
Boyutlar, vii, 28

-D-

Dergi, vii, viii, ix, 4, 5, 11, 12, 17, 20,
21, 27, 28, 29, 30, 32, 34, 38, 40, 43,
44, 47, 49, 51, 52, 54, 55, 56, 59, 62,
63, 65, 80

Dergi Tasarımı, vii, 11
Dolaşım, x, 72, 74

-E-

Elektronik yayıncılık, 19
Erişilebilirlik, 40, 47, 54, 58

-G-

Görsel İletişim Tasarımı, v, 2, 62, 65,
75, 76
Grafik, ii, iii, vi, v, ix, 9, 10, 11

-H-

HTML, 21, 25

-İ-

İletişim, v, 11, 18, 54
İnternet, 1, 20

-K-

Kapak, vii, viii, ix, x, 7, 8, 9, 10, 11, 16,
29, 31, 36, 37, 44, 45, 51, 52, 56, 57,
62, 63, 64, 70, 80
Kapak Tasarımı, ix, x, 36, 44, 51, 56,
62, 64

-L-

Logo, vii, viii, x, 30, 31, 35, 37, 43, 50,
56, 62, 63

-M-

Marka, vii, 30

-O-

Online, 23

-P-

PDF, 21

-S-

Sayfa, vii, viii, ix, x, 14, 15, 23, 24, 32,
38, 39, 45, 46, 52, 53, 57, 58, 59, 64,
65, 67, 68, 69, 80
Sayfa Tasarımı, vii, ix, x, 32, 38, 39, 45,
52, 57, 64, 67, 69

-T-

Tasarım, v, vii, viii, ix, x, 4, 11, 18, 21,
32, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 55, 64,
65

-Y-

Yayıncılık, v, 19

